# ÅRSMELDING
# 2011

# NORDDAL KOMMUNE

Vedteke av Kommunestyret i sak 67/12

# INNHALD

## Rådmannen sine kommentarar

1.0 Innleiing …………………………………………………………………… 3
2.0 Utvikling kommuneøkonomien o.a ……………………………………. 4
3.0 Hovudutfordringar framover ……………………………………. 4

## Folketal, økonomiske hovudtrekk og nøkkeltal

1.0 Innleiing …………………………………………………………………… 5
2.0 Folketal …………………………………………………………………… 5
3.0 Rekneskap
3.1 Driftsrekneskapen 2011 -hovudtal ……………………………. 5
3.2 Investeringar 2011 -hovudtal …………………………….. 6
3.3 Balanserekneskapen ………………...……………………… 7
4.0 Konsern …………………………………………………………………… 7
5.0 Nøkkeltal…………………………………………………………………… 8
6.0 Oppsummering……………………………………………………………..8

**Tenestene**……..……………………………………………………………………………9

**Vedlegg** ……………………………………………………..…………………………….31
-interkommunalt barnevern 2011
-NAV Storfjorden 2011
-kommunestyresaker 2011
-medarbeidarundersøking 2011
-utvalde nøkkeltal (prioritering, dekkingsgrad, einheitskostnader) i samanlikning

## 1.0 Innleiing

I tilknyting til rekneskapen vert det lagt fram ei årsmelding frå administrasjonen. Formålet med ei årsmelding er fleire. Årsmeldinga er eit viktig dokument i kommunen sitt informasjons- og rapporteringssystem knytt til:

- Måloppnåing i forhold til sentralt og lokalt vedtekne handlingsplanar
- Økonomiske nøkkeltal med informasjon om den økonomiske situasjonen i kommunen
- Ressursbruk og effektivitet
- Å ta opp kjende utfordringar/signal om endringar , som grunnlag for handling slik at vi er betre budd til å møte framtida
- Rullering av handlingsprogram med økonomiplan

Årsmeldinga bør difor brukast aktivt til å vurdere korrigeringsbehov i forhold til vedtekne planar og driftsomfang/-måtar. Årsmeldinga inneheld informasjon m.a. om tenesteproduksjonen som det er viktig å gi kommunestyret, innbyggarane og andre innsikt i, med presentasjon av økonomiske oversiktar og ressursbruk.

Den kommunale verksemda er prega av høge politiske ambisjonar frå så vel lokalt som statleg nivå, ikkje berre m.o.t. omfang og kvalitet i tenesteproduksjonen, men også når det gjeld deltaking i ulike prosjekt og utviklingstiltak. Dette stiller store krav til effektivitet i organisasjonen, om ein skal klare å følgje opp den daglege drifta og samstundes halde framdrift i utviklingsarbeidet. Norddal kommune er i høgste grad det ein må kalle ein samfunnsaktiv kommune, der kommunen aleine eller i partnarskap med andre aktørar, tar initiativ for ny utvikling. Døme på nokre slike utviklingstiltak kommunen har jobba med i 2011, kan vere:

- Vidare arbeid med prosjektet ”Muriparken”, særleg oppgåver knytt til Storfjord helsesenter AS, og fjernvarmeanlegg på Murigrandane
- Arealplanarbeid – vidare utgreiing for område for akvakultur.
- Vidare arbeid med situasjonsplanar for campingplassar, brannsikring og justering av reguleringsføresegner
- Åknes/Tafjord IKS – utvikling av drifta/statleg overtaking
- Interkommunalt samarbeid barnevern – oppfølging drift
- Interkommunalt samarbeid NAV Storfjorden – driftsfase og vidareutvikling av Partnarskapet
- Interkommunalt samarbeid avfallshandtering – etableringsfase
- Deltaking gjennom ÅRU i prosjekt e-kommune Sunnmøre
- Arbeid for etablering av skredsenter
- Førebuande arbeid og prosjektdeltaking samhandlingsreforma
- Vidareutvikling av samarbeid innan teknisk sektor med Stordal kommune
- Førebuing til ny avtale om samarbeid PPT
- Arbeid med etablering av pilegrimsled knytt til Europeisk Kulturveg mellom Oslo og Trondheim.

Mange av desse tiltaka/prosjekta er komplekse og arbeidskrevjande, og dei fleste er enno ikkje fullført. Ut frå dei ressursane ein har til rådvelde, er det rådmannen si oppfatning at dei fleste har vore følgd opp på ein god måte.

Andre tiltak/prosjekt i kommunal regi eller i samarbeid med andre som kan nemnast:
- Fortau sentrum med legging av vann-, avløps- og varmerør
- Utbygging/renovering Valldal skule - ferdigstilling
- Arrangering av Storfjordkonferansen
- Leiarutvukling

Utforminga av årsmeldinga byggjer på malen frå tidlegare år, og rådmannen meiner at forma på årsmeldinga no er rimeleg godt ivaretatt av dei fleste driftseiningane og dei ulike fagområda i stab. Det er ønskjeleg med tilbakemeldingar og innspel frå politikarane – og andre - for å gjere ho endå betre.

## 2. Likestilling i Norddal:

### *Kjønn:*

Lønn:
SSB sine tall for 2008 syner at kvinner i kommunal sektor tener 8,5 % mindre enn menn, for undervisningssektoren tener kvinnene 3,5 % mindre. Norddal kommune har i stor grad lågare inntektsforskjellar enn dette. Men vi ser forskjell der dei store kvinnegruppene arbeidar inn mot pleie og omsorg og mennene med like lang utdanning/ erfaring arbeidar innan teknisk sektor og soleis får lønnene fastsett i konkurranse med private bedrifter.

Fordeling av leiarar:

| | Kvinner | Menn |
|---|---|---|
| Rådmannsgruppa | 0 | 3 |
| Verksemdsleiarar | 3 | 3 |
| Avdelingsleiarar | 6 | 3 |
| Totalt | 9 | 9 |

Dette syner at vi har like mange menn som kvinner i leiarposisjonar, men dei fordelar seg ulikt på nivå.

***Likestilling i forhold til funksjonshemma:***
Norddal kommune arbeider aktivt for å få universell utforming på våre bygg. Alle nybygg eller bygg som vi renoverer, får universell utforming. Vi har ikkje retningsliner i forhold til rekruttering av personar med funksjonshemming, men har tidlegare vurdert å oppmode funksjonshemma til å søkje enkelte stillingar.

***Likestilling i forhold til framandkulturelle:***
Norddal kommune har ikkje retningsliner for integrering av framandkulturelle i organisasjonen, men vi har fleire tilsette med framandkulturell bakgrunn, dei fleste av desse er ufaglærte men vi har og faglærte

## 2.0 Utvikling kommuneøkonomien

Driftsresultatet totalt sett for ”konsernet” Norddal kommune er i tilnærma balanse, men ein del av tenesteområda brukar meir pengar enn dei er tildelt gjennom budsjettrammer. Når resultatet likevel balanserer, skuldast det overskott i Norddal Eigedomsselskap KF.. Takk vere dei ekstraordinære inntektene Norddal kommune har i form av konsesjonskraft og eigedomsskatt, kan vi tilby gode tenester innanfor dei fleste tenesteområde. Det er likevel ikkje tilfredsstillande at vi framleis ikkje lukkast i å setje av reservar til å møte svingingar i kommuneøkonomien, eller til eigenkapital i investeringar. Lånegjelda er høg, og ein renteauke kan lett føre til negative konsekvensar for drifta i kommunen. Folketalet viser over tid ein nedadgåande tendes. I dette ligg det store utfordringar, og den samfunnsaktive rolla til kommunen vil bli viktig også framover for å møte utfordringane. Partnarskap med private interessentar og frivillege lag/organisasjonar, i tillegg til samarbeid med andre kommunar, vert viktig for framtidig utvikling i og av Norddal kommune.

## 3.0 Hovudutfordringar framover

Utfordringane for Norddal kommune er, i likskap med mange andre distriktskommunar, særleg knytt til busetnad og næringsutvikling. Kommunen sine eigeninntekter bør i endå større grad knyttast opp til strategiske utviklingstiltak framfor å takast ut i rein drift. Dette er sjølvsagt politiske val som må gjerast, med tanke på ei berekraftig utvikling for lokalsamfunnet. Realiseringa av prosjekta knytt til Muriparken (hotell, helsehus, fjernvarmeanlegg, bustader, m.v.) vil skape ny optimisme for framtidig utvikling og satsing i kommunen. Norddal kommune har ei krevjande rolle å fylle som medaktør, også økonomisk. I det næraste er dette knytt til å realisere Storfjord Helsesenter med ein forsvarleg driftsøkonomi.
Rekrutteringsproblem, særleg innan teknisk sektor, har gjort det vanskeleg å stette dei politiske ambisjonane knytt til nye investerings- og driftstiltak. Dette har vore kompensert for gjennom eit omfattande kjøp av tenester, som har gjort det muleg å leggje til rette for nye tiltak. Kvaliteten på dei tenestene ein har kjøpt, har vore jamt tilfredsstillande, men ulempa, ved sidan av høge kostnader, er at kompetansen som vert utvikla gjennom ulike prosjekt/tiltak, i stor grad ikkje vert liggjande att i kommunen.Det etablerte samarbeidet med Stordal kommune på teknisk sektor, synest å ha fungert bra, og så langt å gje gode resultat.
Interkommunalt samarbeid, gjennom ÅRU/Sunnmøre regionråd eller i mindre kommunepartnarskap, vil bli endå viktigare i tida framover med tanke på å kunne oppretthalde det kommunale tenestetilbodet. Dei krava som vert stilt til kommunesektoren, ikkje minst gjennom den nye samhandlingsreforma, er utfordrande for mange små kommunar, også Norddal. Tida bør vere mogen for å vurdere fordelar og ulemper ved kommunesamanslåing(ar), m.a. for å unngå det ein kallar ”eit demokratisk underskott”, der viktige avgjerder med konsekvensar for lokalsamfunnsutviklinga, blir tatt *utan* politisk medverknad.
Norddal kommune har likevel gode mulegheiter til å møte utfordringane framover, om ein har perspektiv ut over kvardagen og er viljug til meir strategisk og langsiktig tenking. Administrativt så vel som politisk er det vilje til deltaking i fornyings- og omstillingsprosessar for å skape ny utvikling, og om ein lukkast i ei endå betre styring av økonomien, vil desse utviklingsmulegheitene kunne realiserast.

## FOLKETAL, ØKONOMISKE HOVUDTREKK OG NØKKELTAL

### 1.0 INNLEIING

Kapittelet gjev eit oversyn over Norddal kommune si økonomiske stilling og utvikling. For rekneskap på den einskilde verksemd vert det vist til eigne avsnitt i årsmeldinga.
Norddal kommune har skild ut alle eigedommar i Norddal Eigedomselskap KF. Føretaket fører og legg fram eige rekneskap og årsmelding og det vert vist til eiga årsmelding.

### 2.0 FOLKETAL

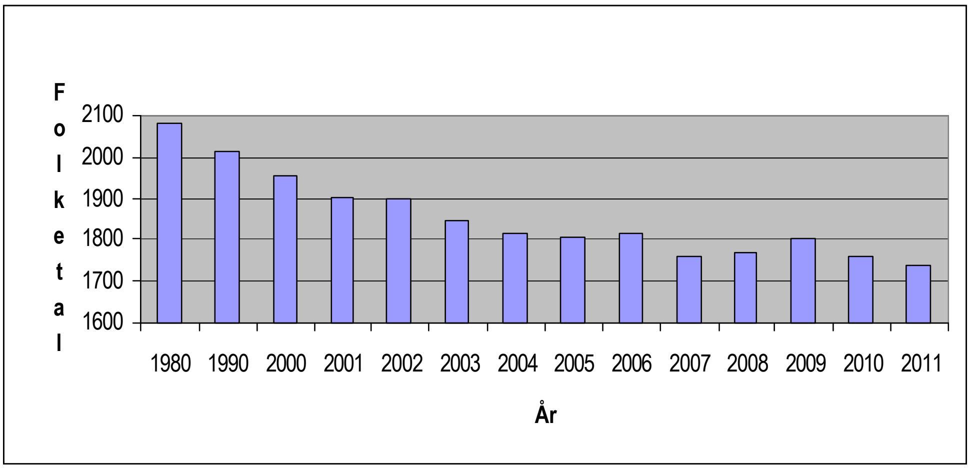


Det har vore ein jamn nedgang i folketal dei siste 30 åra til 1738 pr 31.12.11. Folketal er ein viktig faktor for kommunen når det gjeld økonomi som grunnlag for rammeoverføring. Det vil også ha innverknad på kommunen sitt tenesteomfang. Endring 2010-11 skuldast både fødselsunderskot og at det er større utflytting enn innflytting. Ser ein gruppa utlendingar isolert er det større innflytting enn utflytting frå kommunen.

### 3.0 REKNESKAP

### 3.1 DRIFTSREKNESKAP

| Beløp i 1000 kr | Rekneskap 2011 | Budsjett 2011 | Rekneskap 2010 |
|---|---|---|---|
| Rammetilskot | -61 689 | -60 759 | -48 720 |
| Skatt på inntekt, formue, eigedomsskatt | -58 765 | -59 841 | -62 190 |
| Overføringar med krav til motyting | -17 904 | -11 967 | -24 434 |
| Andre driftsinntekter | -39 848 | -36 053 | -36 407 |
| Sum driftsinntekter | -178 206 | -168 620 | -171 751 |
| | | | |
| Lønnsutgifter inkl sos. utgifter | 117 192 | 111 897 | 109 121 |
| Kjøp av varer og tenester | 50 131 | 48 095 | 48 821 |
| Overføringar | 11 838 | 10 116 | 13 366 |
| Avskrivingar | 4 548 | 4 613 | 4 067 |
| Fordelte utgifter | -530 | -3 794 | -525 |
| Sum driftsutgifter | 183 179 | 170 927 | 174 850 |
| | | | |
| **Brutto driftsresultat** | 4 973 | 2 307 | 3 099 |
| | | | |
| Sum Eksterne finansinntekter | -7 372 | -7 265 | -6 126 |
| Sum Eksterne finansutgifter | 7 476 | 8 000 | 6 771 |
| **Resultat finanstransaksjonar** | **104** | **735** | **645** |
| Motpost avskrivingar | -4 548 | -4 613 | -4 067 |
| | | | |
| **Netto driftsresultat** | 529 | -1 571 | -323 |
| Sum bruk av avsetningar | -4 029 | -3 256 | -4 952 |
| Sum avsetningar | 4 857 | 4 827 | 5 275 |
| **Resultat mindre/meirforbruk** | **1 357** | **0** | **0** |

2011 var eit svært dårleg økonomisk år i Norddal kommune som gav både eit negativt netto driftsresultat og meirforbruk i drifta. Det er heller ikkje mogeleg å foreta budsjettert avsetting til disposisjonsfond med bakgrunn i strykingsreglane i Rekneskapsforskrifta § 9. Overføring til investeringar er gjort med bakgrunn i kravet om tilbakeføring av mva-kompensasjon på minst 40 %. Årsaka til meirforbruket er først og fremst at nokre verksemder har overskrive budsjetterte rammer.

### 3.1.1 Frie inntekter

| Beløp i 1000 kroner | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Rammetilskot | -31 585 | -33 239 | -42 007 | -45 485 | -48 720 | -61 989 |
| Skatt på formue og inntekt, naturressursskatt | -38 262 | -38 616 | -40 546 | -42 013 | -43 501 | -39 835 |
| Eigedomsskatt | -13 345 | -17 741 | -17 954 | -17 930 | -18 628 | -18 729 |
| Konsesjonskraft | -8 605 | -14 587 | -13 626 | -11 972 | -9 685 | -14 354 |
| **Sum frie inntekter** | **-91 797** | **-104 183** | **-114 133** | **-117 400** | **-120 534** | **-134 907** |
| Endring i % | | 13,49 % | 9,55 % | 2,86 % | 2,67 % | 11,92 % |

I 2011 vart barnehagetilskot lagt inn i rammetilskotet. For Norddal utgjorde dette om lag kr 6,6 mill. I tillegg vart fordelingsprosenten på personskatt redusert frå 45 % til 40 % for kommunane og auke i rammetilskot kompenserar for noko av denne endringa. Det var redusert skatteinngang, særleg på slutten av 2011. Dette vart delvis kompensert gjennom inntektsutjamning slik at totale inntekter frå rammetilskot og skatt på kr 101,8 mill vart 0,2 mill under budsjett.

### 3.1.2 Lønnsutgifter

| 1000 kr | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Løn og sosiale utgifter | -96 064 | -98 443 | -99 004 | 106 955 | 109 121 | 117 192 |
| Brutto driftsutgifter | -134 425 | -146 778 | -158 316 | 164 790 | 174 850 | 183 149 |
| %-vis utgifter til løn | 71,50 % | 67,10 % | 62,60 % | 64,90 % | 62,41 % | 63,97 % |
| Refusjon sjukelønn/foreldrepengar | 4 137 | 5 169 | 3 748 | 4 424 | 5 696 | 4 884 |

Auke i lønnsutgifter kan m.a. forklarast med årslønnsvekst om lag 4 %, auka pensjonskostnader og auke i talet på årsverk.

### 3.1.3 Finans renteutgifter/-inntekter og avdrag.

| 1000 kr | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Renteinntekter, utbytte | -4 841 | -4 933 | -5 345 | -7 935 | -5 846 | -7 160 |
| Avdrag på lån | | -598 | -333 | -238 | -280 | 0 |
| Renteutgifter, provisjonar, finansutg | 3 000 | 5 228 | 4 366 | 2 564 | 2 566 | 2 759 |
| Avdragsutgifter | 6 164 | 6 671 | 3 596 | 3 770 | 4 206 | 4 343 |
| Utlån | | 36 | 20 | 0 | 0 | 0 |
| Netto finanstransaksjonar | 4 323 | 6 404 | 2 304 | -1 839 | 646 | -58 |

Renteinntekt/utbytte har ein auke og er på budsjettert nivå ikkje minst fordi avkastning på Elverk- fondet kompenserte for mindre utbytte i Tafjord Kraft og reduserte renteinntekter på ansvarlege lån.
På utgiftsida må det gjerast merksam på at f.o.m. 2008 vart mykje av låna overført til Norddal Eigedomselskap KF slik at rente og avdrag for desse vert belasta føretaket.

## 3.2 INVESTERINGSREKNESKAP

| Beløp i 1000 kr | Rekneskap 2011 | Budsjett 2011 | Rekneskap 2010 |
|---|---|---|---|
| Inntekter, sal/tilskot | -1369 | 0 | -1 891 |
| Investering anleggsmidlar | 16 617 | 17 427 | 20 370 |
| Overføring, stiftingar | 0 | 3 600 | 0 |
| Kjøp av aksjar/andelar | 6 487 | 6467 | 342 |
| Utlån | 900 | 0 | 290 |
| Avsetting til ubundne investeringsfond | 43 529 | 43529 | 365 |
| Dekning av førre års udekka | 1232 | 1232 | 94 |
| **Finansieringsbehov** | **67 396** | **72 255** | **19 570** |

| Dekka slik: | | | |
|---|---|---|---|
| Bruk av lån | -16 527 | -16 723 | -17 114 |
| Mottatte avdrag på utlån | -8865 | -8600 | -528 |
| Sal av aksjar og andelar | -34929 | -34929 | |
| Overført frå driftsregnskapet | -731 | -1 512 | -696 |
| Bruk av ubundne investeringsfond | -6573 | -10491 | |
| Bruk av bundne fond | 0 | | |
| **Sum finansiering** | **-67 625** | **-72 255** | **-18 338** |
| Udekka/udisponert | -229 | 0 | 1 232 |

Av investering i anleggsmidlar er kr 13,835 mill vedteke for 2011 og kr 1,985 mill vedteke tidlegare år. Det er gjort investeringar utan dekning i budsjett på kr 0,42 mill, som vert foreslått finansiert med omdisponeringar. Det er forskottert investering for 2012 på kr 0,377 mill. Pr 31.12.11 er det vedteke investeringar på kr 4,008 mill som ikkje er gjennomført og midlar vert overført til 2012.

Største prosjekt i 2011 var Muriåsvegen, Murigrandane med varmerør, vatn og avløp og fullføring av Kilstivegen.

Det er innbetalt aksjekapital til Storfjord helsesenter AS med kr 5,489 mill og Valldal Fjernvarme AS kr 0,660 mill. Vedteken aksjekapital til begge desse selskapa er fullt innbetalt. Oppgjer for Norddal Elverk AS er i si heilheit sett av på ubunde investeringsfond som seinare er disponert m.a. til aksjekjøp. Vedteken bruk av ubunde investeringsfond for overføring til Stiftinga Skredsenter i Tafjord på kr 3,650 mill er ikkje gjennomført i 2011.

## 3.3 BALANSE

| **Beløp i 1000 kr** | **Rekneskap 2011** | **Rekneskap 2010** |
|---|---|---|
| **Eigedelar** | | |
| Anleggsmidlar | 345 564 | 329 756 |
| Omløpsmidlar | 83 456 | 42 045 |
| **Sum eigedelar** | **429 020** | **371 801** |
| | | |
| **Eigenkapital og gjeld** | | |
| Eigenkapital | -76 816 | -57 419 |
| Langsiktig gjeld | -316 100 | -280 260 |
| Kortsiktig gjeld | -36 104 | -34 122 |
| **Sum eigenkapital og gjeld** | **-429 020** | **-371 801** |
| | | |
| **Memoriakonto:** | | |
| Ubrukte lånemidlar | 5435 | 3 240 |

Eigedelar har auka grunna aktivering av investeringar og auka verdi av våre pensjonsmidlar i KLP og SPK. Tilsvarande er auken i langsiktig gjeld bruk av lån og auka pensjonsforpliktelsar i KLP og SPK. Differansen mellom bokført verdi av aksjar og ansvarleg lån i Norddal Elverk AS og plassering av oppgjersum og avsetting til fond, aukar både omløpsmidlar og eigenkapitalen.

## 4. KONSERN

Tabellar viser samla rekneskap for Norddal kommune og Norddal Eigedomselskap KF

| | | **2011** | | **2010** |
|---|---|---|---|---|
| **Beløp i 1000 kr** | **Kommune** | **Føretak** | **Konsern** | **Konsern** |
| Brutto driftsinntekter | -178 206 | -25 369 | -203 575 | -200 239 |
| Brutto driftsutgifter | 183 150 | 20 759 | 203 909 | 196 646 |
| **Brutto driftsresultat** | **4 944** | **-4 610** | **334** | **-3 593** |
| Finanstransaksjonar | 103 | 8107 | 8210 | 7 807 |
| Motpost avskrivingar | -4548 | -5064 | -9612 | -8 751 |
| **Netto driftsresultat** | **499** | **-1 567** | **-1 068** | **-4 537** |
| Bruk av avsetningar | -4029 | | -4029 | -5050 |
| Avsetningar | 4857 | 676 | 5533 | 9587 |
| **Resultat mindre/meirforbruk** | **1 327** | **-891** | **436** | **0** |

Norddal kommune betalte kr 18,6 mill i husleige til føretaket. Det er kjøpt tenester for kr 0,4 mill frå føretaket. Tilsvarande kjøpte føretaket tenester frå Norddal kommune er kr 0,7 mill.
Avsetting i føretaket gjeld mva-kompensasjon på investeringar. Det er overført til eigenkapital for delfinansiering av investeringar.

Norddal Eigedomselskap KF har i 2011 gjennomført investering i anleggsmidlar på kr 5,279 mill. Tilsvarande tal for kommunen er kr 16,617 mill slik at det totalt er investert kr 21,896 mill. Føretaket har i årsskiftet vedtekne, ikkje gjennomførte investeringar på kr 14,016 mill som vert overført 2012. Tilsvarande for kommunen er kr 4,008 mill slik at det er totalt kr 18,024 mill som vert overført til 2012 Det er teke opp lån i 2011 på kr 27,222 mill til finansiering, i tillegg kjem finansiering med tilskot og tilbakeføring av mva.

Totale anleggmidlar i kommune og føretak er bokført med kr 501 mill. Langsiktig gjeld er pr 31.12 kr 429,6 mill, av dette utgjer pensjonsforpliktelsar kr 206,8 mill og lånegjeld kr 222,7 mill. Om lag 2/3 av lånegjeld har fastrente med durasjon på 2-5 år.

## 5. NØKKELTAL

### 5.1 NETTO DRIFTSRESULTAT

Indikatoren viser netto driftsresultatet i % av driftsinntektene. Sentrale myndigheiter legg til grunn resultatgraden i kommunane ikkje bør være under 3%.

| | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| Netto driftsresultat - kommune | 2,8 % | 1,7 % | 2,2 % | 0,2 % | -0,4 % |
| - konsern | | 1,8 % | 4,2 % | 2,5 % | 0,6 % |

Negativ eller lågt netto driftsresultat svekker den økonomiske balansen. Gjennomsnittleg netto driftsresultat for kommunane i Møre og Romsdal var i 2011 2,5 %, og det same for heile landet eks Oslo

### 5.2 ARBEIDSKAPITAL

Arbeidskapital er forholdet mellom omløpsmidlar og kortsiktig gjeld og fortel noko om likviditeten til kommunen. Livkvidetetsgrad bør vere >2.

| Beløp i 1000 kroner | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| Omløpsmidlar | 39 636 | 38 679 | 40 055 | 42 046 | 83 456 |
| Kortsiktig gjeld | 32 322 | 34 860 | 27 048 | 34 122 | 36 105 |
| Arbeidskapital | 7 314 | 3 819 | 13 007 | 7 924 | 47 351 |
| Likviditetsgrad 2 | 1,23 | 1,11 | 1,48 | 1,23 | 2,31 |

Det kan sjå ut som likviditeten har betra seg i 2011. Det må takast omsyn til innbetaling og plassering av kr 43,0 mill for Norddal Elverk AS som står som omløpsmidlar. Ser ein vekk frå desse er likviditeten svak.

### 5.3 DISPOSISJONSFOND

| Beløp i 1000 kroner | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| Driftsinntekter | 51 685 | 160 379 | 162 737 | 171 851 | 178 206 |
| Disposisjonsfond | 3 900 | 897 | 2269 | 2180 | 1868 |
| Disposisjonsfond i % av inntekt | 7,55 | 0,56 | 1,39 | 1,27 | 1,05 |

Det bør vere ei målsetting å bygge opp eit disposisjonsfond for å ha ein buffer for å dekke uventa utgifter eller svikt i inntekter.

### 5.4 SJUKEFRÅVER

Sjukefråveret kan gje uttrykk for belastningar som tilsette er utsett for i det daglege arbeid. I tillegg vil det også innanfor mange verksemder verte behov for sjukevikarar

| | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| Samla sjukefråvær | 9,90 % | 6,30 % | 8,40 % | 9,00 % | 7,30 % |

Pr 31.12.11 er det 185,7 årsverk med fast lønn i kommune, unnateke er lengre permisjonar og langtidsjukmeldte. Årsverk er fordelt på 270 tilsette. Tilsvarande tal i føretaket er 12,5 årsverk fordelt på 17 tilsette.

## 6. OPPSUMMERING

For Norddal kommune er 2011 eit dårleg økonomisk år. Det er meirforbruk i drifta og sjølv om kommunen har reserverar som kan dekke dette for 2011 er det lite tilfredstillande. Kommunen har store inntekter, men har også høge driftsutgifter. Det er no heilt avgjerande at drifta vert tilpassa dei inntekter kommunen vil få både på kort og lengre sikt. Det er heilt klart at Norddal kommune ikkje klarer fleire år med resultat som i 2011.

**Teneste: Administrasjon**
**Eining/ansvarsområde: Rådmannskontor, stab**

**Mål for ansvars-området/ Kort skildringa av tenesta**

Sentraladministrasjonen har ansvaret for den administrative leiinga av kommunen og for dei politiske styringsorgana som kommunestyret, formannskapet, driftsutvalet og arbeidsmiljøutvalet. Økonomiavdelinga har ansvar for økonomisk planlegging herunder økonomiske analyser, rekneskap, løn, kommunale avgifter, fakturering, skatterekneskap, inn- og utlån. Forutan servicetorget er støttefunksjonane elles m.a. undervisning, kultur, IKT, næringsutvikling, sosiale tenester og plantenester. Eigedomsforvaltninga er skilt ut i eige selskap (kommunalt foretak), Norddal Eigedomsselskap KF.

Vi skal marknadsføre og utvikle Norddal kommune som ein god kommune å vekse opp i og ein god kommune å busetje seg.

Vi skal arbeide aktivt for å utvikle heilskapstenking innan dei ulike ansvarsområda i den kommunale verksemda.

Vi skal aktivt leggje til rette for politiske vedtak og gjennomføringa av desse.

Sentraladministrasjonenen sine tenester skal generelt vere prega av høg fagleg kvalitet, høgt servicenivå og effektivitet. Funksjonane innan sentraladministrasjonen skal vere utviklingsorienterte service- og støttefunksjonar for folkevalde, rådmann og den øvrige kommuneorganisasjonen.
Publikum skal i størst mogleg grad få avgjort sakene sine ved å vende seg til eit felles servicetorg eller direkte til verksemdene.
Organiseringa av tenestene skal synleggjere ansvarstilhøva klårt både for publikum og internt i organisasjonen.
Det er sett klåre mål for nivået også i 2011 i styringskorta, og målingar er gjennomført.

**Nøkkeltal**

| Årsverk: | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|
| Rådmannskontoret | 3 | 3 | 3 | 3 |
| Servicetorg | 6,5 | 6,5 | 6,2 | 6,2 |
| Stab | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Kommunekasse | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Rådhuset | 0 | 0 | 0 | 0 |

**Økonom-iske resultat**

| | Regnskap 2010 | Regnskap 2011 | Buds(end) 2011 |
|---|---|---|---|
| Sum ansvar: 1100 Kommunestyre og formannsk. | 1 738 163 | 1 655 018 | 1 438 000 |
| Sum ansvar: 1102 Støtte politiske parti | 38 760 | 38 760 | |
| Sum ansvar: 1103 Stortings- og kommuneval | 2 069 | 119 497 | 90 000 |
| Sum ansvar: 1105 Distriktsrevisjonen | 343 510 | 351 850 | 337 000 |
| Sum ansvar: 1107 Sunnmøre kontrollutvalsekretariat | 104 548 | 97 962 | 95 000 |
| Sum ansvar: 1108 Kvinner i politikken | -115 334 | | |
| Sum ansvar: 1121 Overformynderiet | 38 582 | 35 264 | 29 000 |
| Sum ansvar: 1123 Eldrerådet | 5 030 | 4 091 | 11 000 |
| Sum ansvar: 1124 Ungdomsråd | 30 763 | 22 084 | 25 000 |
| Sum ansvar: 1125 Råd for funksjonshemma | 3 183 | 1 584 | 5 000 |
| Sum ansvar: 1200 Rådmannskontoret | 2 469 911 | 2 646 749 | 2 595 000 |
| Sum ansvar: 1201 Økonomiavdelinga | 1 290 409 | 1 366 818 | 1 392 200 |
| Sum ansvar: 1202 Servicetorget-fellestenester | 1 442 156 | 1 612 593 | 1 667 800 |
| Sum ansvar: 1204 Datadrift | 973 373 | 967 625 | 968 700 |
| Sum ansvar: 1205 Breiband | 542 602 | 423 917 | 425 000 |
| Sum ansvar: 1210 Driftsavtalar og lisensar IT | 688 983 | 759 708 | 685 000 |
| Sum ansvar: 1222 Rådmannsveiledning - samarbeid | | 4 768 | |
| Sum ansvar: 1223 HMS-samarbeid | | | 25 000 |
| Sum ansvar: 1230 Veksthus for leiarar | 117 067 | | |
| Sum ansvar: 1300 Beredskap | 246 769 | 359 105 | 366 300 |
| Sum ansvar: 1900 Fellesutgifter | 2 022 658 | 1 945 890 | 1 492 000 |
| Sum ansvar: 1901 Forsikringar | 128 896 | 506 989 | 50 000 |
| Sum ansvar: 1902 Administrasjonsbygg | 1 436 388 | 1 254 588 | 1 218 300 |
| T O T A L T | 13 548 484 | 14 174 861 | 12 915 300 |

Hovedansvaret er overtrekt med 1,2 mill kr. Det er politisk verksemd, fellesutgifter og forsikringar som utgjer mengda i dette beløpet. I driftsoppsettet for 2012 er det gjort tiltak i høve desse områda.

| | |
|---|---|
| **Administrative eller faglege resultat** | I løpet av 2011 er ma desse tiltak/prosjekt igangsett under leiing av sentraladministrasjonen med støtte frå stab. Nokre av desse er avslutta og andre blir vidareført i år 2012.<br>I tillegg kjem daglege/fortløpande drifts- og sakshandsamingsoppgåver for dei politiske utvala.<br>• Gjgang og tilpassing organisering mvp tekniske tenester<br>• Leiarutvikling<br>• Oppfølgingsarbeid Muriparken<br>• Kommuneplan (areal)<br>• Gjennomgang div. regelverk<br>• Medarbeidarsamtalar<br>• Gjennomgang personaldokument<br>• Vidareføre arbeidet med HMS systemet saman med KLP og Stordal<br>• Styringssystem<br>• Rapport medarbeidarus<br>• Tenestekvalitet, kontrollar<br>• Driftsplanlegging<br>• Tett oppfølgjing Helsetenestene |
| **Særskilde utfordringar i tida som kjem** | • Sjølv om Norddal kommune har vore gjennom ein administrativ (og politisk) omorganiseringsprosess, er det naudsynt at vi heile tida ser med kritiske auge på organisasjonen vår, med sikte på å optimalisere tenestetilbodet. Vi må satse på utvikling av leiarane våre, m.a. ved å leggje vekt på samhandlingsarenaer der ein kan utvikle vi-kultur og skape grunnlag for heilskapstenking og – løysingar. Gjennom leiarutdanninga ”veksthuset” er gjennomgangen av arbeidsoppgåver og ansvarstilhøve så vel *innan* sentraladministrasjonen (rådmannsleiinga og stab/støtte-funksjonar) som i tilhøvet *mellom* sentraladministrasjonen og dei ”ytre” verksemdene avslutta så langt. Målsettinga er ei betre arbeidsdeling og klargjering og konkretisering av arbeidsoppgåver og ansvar. Ein må også gå vidare med forventningsklårgjering. Utan nødvendige strukturar og leiing, fører dette til samanfall og rådmannsfunksjonen misser med det høvet til å halde fokus på langsiktig tenkjing.<br>• Vi må vere godt nok budd på dei ulike problemstillingar som kjem. I samband med tenesteytinga, må arbeidsgjevarfunksjonane i kommunen kome tydeleg fram. Norddal kommune som organisasjon har monalege ressursar, ikkje minst gjeld det eit godt kvalfisert personale med høg motivasjon for å yte best mogleg tenester til innbyggjarane. Sjølv om det kan synast som behova ofte er langt større enn dei kommunale ressursane kan stette, er det ingen tvil om at det totale tenestetilbodet og den kommunale infrastrukturen har god standard. Dei statlege overføringane har vorte redusert som følgje av minkande folketal, noko som ikkje er kompensert gjennom auka eigeninntekter. Med det veks behovet for eit auka medvit i samband med løyvingar, og bruken av løyvingane. Kommunen har eit høgt lånenivå.<br>• Det beste utgangspunktet for nødvendige endringar i kommuneorganisasjonen, er å bygge forståinga av omgrepet service i alle plan og hos tilsette i kommunen. Det er her særs viktig å bygge evna til å sjå utover og forstå at lovkrava til tenesteomfang og –kvalitet er nasjonale. I dette ligg at kommunen sett tenestene i fokus, noko som medfører at rammevilkåra for ulik yrkesutøving/yrkesroller endrar seg iom at også brukarfokuset blir auka.<br>Vidare er det ei stor utfordring å sjå koplinga mellom arbeidsmiljø og kvalitet. Sentralt her vil vere å auke produktivitet kombinert med kvalitetsretting, noko som krev samordning. Det nye styringssystemet som skal vere operativt i 2012 legg opp til dette. Folketalutviklinga i Norddal kommune har dei seinare åra vore lite positiv. Likevel syner statistikk og økonomiske oversiktar at vår kommune har eit omfang på dei kommunale tenestene som ligg over dei kommunane det er naturleg å samanlikne seg med. Tida krev at ein må sjå etter om ressursane blir nytta på beste måte. I dette ligg også å søkje interkommunale løysingar, det siste er eit samarbeid med Stordal om tekniske tenester som krev konsolidering. Det er også inngått avtale om interkommunal renovasjon.<br>• Auka krav til effektivitet og produktivitet vil krevje evne til nytenking og omstilling i den kommunale organisasjonen, og vi vil i større grad møte forventningar om tverrfaglege heilskapsløysingar i tenesteproduksjonen. Krava og utfordringane til kommunen som aktiv samfunnsutviklar vil truleg auke, og kommunen vil i endå større grad vere medaktør i tiltak for å skape attraktive arbeidsplassar.<br>• Siste åra har vi opplevd at det stadig blir vanskelegare å rekruttere fagfolk til mange av dei utlyste stillingane. Ein god rekrutteringsplan bør utarbeidast. Fokus må rettast både på tiltak til eksterne søkjarar og til intern kompetanseheving.<br>• Det er etablert eit godt samarbeid med NAV gjennom avtalen om Inkluderande arbeidsliv, men i mange høve er dette eit arbeid som går over lang tid med den einskilde arbeidsuføre.<br>Arbeid med å redusere sjukefråveret må ha sterkt fokus også i 2012.<br>• Budsjettkontroll og plikten til å halde seg innanfor dei vedtekne budsjetta må stadig følgjast opp.<br>• Systemering og organisjonsutvikling må få større tyngde. |

**Teneste: Administrasjon**
**Eining/ansvarsområde: Servicetorget 2011**

**Mål for ansvars-området/ kort skildringa av tenesta**

- Skal vere bindeledd mellom publikum og det offentlege; yte gode tenester eksternt.
- Bidra til god samordning og syte for gode og effektive interne tenester.
- Yter tenester for Skatt Midt-Norge etter avtale.
- Yter tenester for Norddal Eigedomsselskap KF etter avtale.

**Nøkkeltal**

- 6,2 årsverk fordelt på 8 tilsette.

**Økonomiske resultat**

| | Rekneskap -11 | Budsjett -11 | Avvik |
|---|---|---|---|
| Sum utgifter | 3 006 634 | 3 035 800 | |
| Fordelte felleskostnader | - 1 105 919 | - 1 109 000 | |
| Sum inntekter | - 1 394 041 | - 1 368 000 | |
| Sum ansvar: 1202 servicetorget | 1 612 593 | 1 667 800 | -3,42 |

Fordelte felleskostnader er lønsutgifter som er overført frå verksemder/avdelingar til servicetorget. I tillegg har servicetorget inntekter frå sal av tenester til Norddal Eigedomsselskap KF og Skatt Midt-Norge, etter avtale.

**Administrative eller faglege resultat**

- Kommunevalet 2011, planlegging - gjennomføring – etterarbeid
- Medarrangør saman med Stranda kommune, for nettverkskonferanse servicetorgtilsette
- Interkommunalt samarbeid/endra oppgåveløysing der servicetorget i stor grad har blitt involvert; Døme: TSSN, ÅRIM
- Beredskap; øvingar og handtering
- Arbeid i ulike brukarnettverk som eit ledd i kompetanseutvikling
- Informasjonsforum – relaterte oppgåver for felles utvikling og samordning av informasjon, heimeside, tenestekatalog, annonsering, internkontroll m.m.
- Arkiv/depot/digitalisering
- Saksbehandling, generelt
- Kommunale avgifter; omlegging og vedlikehald
- Fakturering-rekneskap; ajourhald og kontinuitet
- Oppgåveløysing knytt til dei ulike fagområda
- Rutiner generelt; ajourhald, samordning og utvikling
- Opplæring av nytilsette
- Bistand med ressursar til andre avdelingar
- Heilskapstenking i fokus

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

- Flytting til andre lokale; omstilling/tilpassing/oppgåveflyt m.m. gir store utfordringar
- Mangfaldet av arbeidsoppgåver:
  - ivareta og utvikle gode rutiner, tenester og informasjonsoppgåver
  - tilpassing, endringar og læring
- Heilskapstenking generelt; ST gir bidrag, men må også kunne krevje bidrag
- Samansette arbeidsoppgåver krev fagleg og generell kunnskap vertikalt og horisontalt
- Tilpassingar til endra organisasjon/nye samarbeidsformer

**Teneste: Skulefritidsordning (SFO) - 2011**
**Eining/ansvarsområde: Valldal skule, Dalsbygda skule og barnehage, Eidsdal skule.**

**Mål for ansvars-området/**

SFO-tilbodet skal:

- Vere eit godt fritid- og tilsynstilbod for elevar i 1. – 4. kl. før og etter skuletid og elles når barna har fri frå skulen på dagtid.
- Sikre borna sitt behov for trygg omsorg og tilsyn.
- Medverke til at borna får eit godt og heilskapeleg tilbod som gir læring og utvikling.
- Gi borna ei oppleving av tryggleik, nærleik og respekt i eit miljø prega av leik og fysisk aktivitet.

**Kort skildringa av tenesta**

Valldal skule har eit tilbod alle vekedagar før og etter skuletid. Vi har og ope kvar tysdag og annankvar torsdag heile dagen.Tilbodet opnar kl 0720 og stengjer kl 1620. Valldal har eit samarbeid med Syltebøen barnehage når det gjeld tilbod i skuleferiane og i sommarferien. I Dalsbygda er opningstida 0725 – 1625 fire dagar i veka. Eidsdal har hatt eit SFO i samarbeid med Eidsdal barnehage i barnehagen sine opningstider måndag, tysdag, torsdag og fredag.

**Nøkkeltal**

| | Brukarar 10 | Brukarar 11 | Årsverk 10 | Årsverk 11 |
|---|---|---|---|---|
| Dalsbygda | 6 | 5 | 0,40 | 0,40 |
| Eidsdal | 1 | 4 | - | 0,2 / - |
| Valldal | 32 | 30 | 1,5/1,4 | 1,4/1,7 |

**Økonomiske resultat**

Netto budsjettal

| | Budsjett 11 | Rekneskap 11 | % forbruk |
|---|---|---|---|
| Dalsbygda | 178 100 | 181 003 | 101,60 |
| Eidsdal ** | 42 000 | 54 651 | 130,10 |
| Valldal | 468 300 | 392 845 | 83,90 |

**Admi-nistrative eller faglege resultat**

SFO-tilbodet ved Dalsbygda skule og barnehage er heilt eller delvis integrert med barnehagen. Foreldra vel sjølv fritt dagar, tidspunkt og samla timetal. Dei kan og velje om tilbodet skal følgje skuleåret eller barnehageåret. Dalsbygda skule har eige SFO-rom.

SFO-tilbodet ved Eidsdal skule er lokalisert ved Eidsdal barnehage dette skuleåret. Ei viss auke i talet på barn i SFO i år. SFO-tilbodet ved Eidsdal skule følgjer skuleåret.

Ved Valldal skule er tenesta fysisk plassert saman med småskuletrinnet. Romma som vert brukte er godt tenelege til føremålet og er felles med det som blir nytta til undervisning. Det same gjeld utstyret. Leikene er i god stand og det utvendige leikearealet er godt tilpassa aldersgruppa. Det blir no utarbeidd planar for fornying av leikeapparat. Alle foreldre har fått det tilbodet dei har søkte om med unntak av torsdagar der ønskja var meir omfattande enn det vi kunne gi tilbod om.

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

Frå skulestart hausten 2010 er tilbodet om til saman 8 t. lekshjelp for elevar i 1. til 4. årstrinn lagt til SFO tida på ettermiddag. Dei siste åra er det fleire born som har hatt trong for ekstra tilsyn. Dette er ein situasjon som ser ut til å halde fram i åra som kjem. Trongen for personale vil difor vere på om lag same nivå i tida frametter.
Erfaringane ved Valldal skule er at stadig fleire ønskjer eit heilårstilbod. Sidan det nokre veker viser seg å vere få born som nyttar seg av tilbodet i ferien, vil vi halde fram samarbeidet med Syltebøen barnehage. Dette for å gi dei som har trong for det eit fullgodt tilbod når det er få barn til stades.

**Teneste: Grunnskule**
**Eining/ansvarsområde: Dalsbygda skule og barnehage, Eidsdal skule, Valldal skule.**

**Mål for ansvars-området/ Kort skildringa av tenesta**

Drift av grunnskulane er regulert gjennom **Lov om grunnskulen** med forskrifter og **Læreplan for grunnskulen**.

**Lov om grunnskulen seier:**

**§ 1-1.** *Formålet med opplæringa*

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring. Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.

Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong.

Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.

Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Endra med lover 17 sep 1999 nr. 74 (i kraft 17 sep 1999, etter res. 17 sep 1999 nr. 1011), 30 juni 2000 nr. 63 (i kraft 1 aug 2000, etter res. 30 juni 2000 nr. 645), 4 juli 2003 nr. 84 (i kraft 1 okt 2003), 19 des 2008 nr. 118 (i kraft 1 jan 2009, etter res. 19 des 2008 nr. 1424).

**Læreplan for grunnskulen omfattar:**
Generell del. Læringsplakaten. Fag og timebyteplan. Fagplanar med formål, innhald, grunnleggjande ferdigheiter, kompetansemål og vurdering.
Grunnskuleopplæringa skal til vanleg ta til det kalenderåret barnet fyller 6 år. Retten og plikta til opplæring varer til eleven har fullført det tiande skuleåret.

**Nøkkeltal**

| | Elevtal 10 | Elevtal 11 | Årsverk 10 | Årsverk 11 |
|---|---|---|---|---|
| Dalsbygda skule | 18 | 19 | 3,62 | 3,62 |
| Eidsdal skule | 59 | 65 | 11,25 | 10.70 |
| Valldal skule | 184 | 174 | 22,85 | 22,2 |

**Økonom-iske resultat**

| | Rekneskap 11 | Budsjett 11 | Avvik i kr | % forbruk |
|---|---|---|---|---|
| Dalsbygda skule | 2 736 640 | 2 656 700 | 79 940 | 103 |
| Eidsdal skule | 8 067 448 | 8 032 000 | 35 448 | 100,40 |
| Valldal skule | 19 378 795 | 19 385 400 | -6 605 | 100,00 |

Skulane har god budsjettstyring.

**Admini-strative eller faglege resultat**

**Alle skulane:**
- Det er satsa på å ha eit godt styringsreiskap gjennom ulike planar som verksemdsplanar, halvårsplanar, vekeplanar.
- IKT blir brukt aktivt av tilsette og elevar for å effektivisere arbeidet og betre kvaliteten, og det er starta opp med elektronisk læringsplattform på alle skulane. Innføring av Feide er i gang.
- Det er gjennomført kvalitetsundersøkingar med jamt over bra resultat, og det er godt resultat på skriftleg og munnleg eksamen for avgangselevane.
- Plan for overgang frå barnehage til skule.
- Det interkommunale samarbeidet innan oppvekst (skule og barnehage) har sidan 2010 vore organisert
- innanfor Ålesundsregionens utviklingskontor, ÅRU-oppvekst. Torunn Måseide er tilsett som prosjektleiar.

Dette er eit særs viktig samarbeidsforum/nettverk. I regi av ÅRU-oppvekst er det gjennomført ei rekkje kurs. Spesielt kan nemnast klasseleiing og leseopplæring med fleire høgt kvalifiserte kurshaldarar. Ymse fagkurs for fåtalsgrupper er også gjennomførte. Samarbeidet gjennom ÅRU er også positivt i høve kontakt med Fylkesmannen si oppvekst og utdanningsavdeling, overfor fagdepartement/direktorat og organisasjon/næringsliv.

Fagsjef for skule/barnehage koordinerer samarbeidet mellom skulane og er elles eit viktig administrativt og fagleg kontaktledd på fleire felt.

Våren 2011 hadde Norddal kommune tilsyn frå fylkesmann, opplæringslova § 9a og kapittel 11. Eidsdal skule og Valldal skule vart kontrollerte. Ingen av skulane fekk lovbrot/avvik.

Spesielt for Dalsbygda:

- Har eit godt samarbeid med barnehagen.
- Har hatt fokus på auka bruk av skulebiblioteket.
- Auka fokus på begynnaropplæring, særleg lesing.
- Arbeid med å utvikle betre arbeidsplanar/vekeplanar.
- Felles frukost/lunch.
- Prioritert kursing/etterutdanning av personalet.
- Har oppretta økologisk skulehage, med prosjektmidlar frå Møre og Romsdal fylke.
- Hausten 2010 starta dei opp med eit musikalsk stadnamnprosjekt, med framsyning sommaren 2011.

Spesielt for Eidsdal:

- Satsar på styrking av skrive- og leseopplæringa og er i startgropa for å sette i gang eit lesekartleggingsprogram for alle årsstega.
- Satsar på eit prosjekt med sjølvtillitsbygging, bl.a. med revy for ungdomssteget.
- Har fortsett arbeidet med prosjektet ”Skulen ut til folket – folket inn i skulen”.
- Planarbeid for samarbeidsorgana har vore prioritert.
- Eidsdal skule nådde målsettingane om å ligge overlandssnittet for nasjonale prøver.
- Dei økonomiske målsettingane vart også oppnådd.

Spesielt for Valldal:

- Skulen har god måloppnåing i høve til i høve til satsingsområde i styringskort og verksemdsplan. Det same gjeld resultata på eksamen og gjenommsnittleg poengsum for avgangselevar. Det er likevel eit potensiale for forbetring innan leseopplæring og rettleiing av elevar i høve til framtidig skule- og yrkesval.
- Omfattande planlegging knytt til renoveringa av skulen har gitt oss nye reiskap for å utvikle moderne, varierte og tilpassa undervisningsformer.
- Skulen vart hausten 2007 med i eit prosjekt i regi av Utdanningsdirektoratet for å prøve ur kjenneteikn på kompetansemåla i Kunnskapsløftet. Prosjektet vert avslutta våren 2009. Arbeidet med dette har ført til endringar i vurderingspraksis. Arbeidet med dette held fram.
- Nye og moderne undervisningslokale er tekne i bruk. Renovering av klasseromma på u-trinnet, naturfagavdelinga og forming- og personalavdeling har fått spesiell merksemd. Vi har hatt eit godt og konstruktivt samarbeid med det kommunale foretaket og ulike firma som har vore med i renoveringsarbeidet.Løysingane er framtidsretta og vil tene skulen i mange år framover.
- 3 lærarar har teke vidareutdanning i kvart sitt fag innan spesialpedagogikk, matematikk og rådgjeving.
- Den årlege kabareten har blitt ein viktig del av undervisninga og har synt seg å vere ein svært viktig faktor i arbeidet for eit godt skulemiljø.

**Særskilde utford-ringar i tida som kjem**

**Alle skulane:**

- Vidare arbeid med lokale fagplanar og nye vurderingsformer i samband med Kunnskapsløftet.
- Då mange nærmar seg pensjonsalder, vil rekruttering av nye lærarar med omsyn til fagkombinasjonar og kjønnsbalanse vere viktig.
- Å halde oppe motivasjonen i personalet og leggje til rette for kompetanseutvikling gjennom etter- og vidareutdanning som dyktiggjer lærarane til å undervise etter Kunnskapsløftet. Vi treng lærarar innan realfag, språkfag og ikkje minst spesialpedagogikk. Det er difor viktig å utnytte finansieringsordningane der staten og kommunane må yte sin andel. Kompetanseutviklingsplan.
- Utfordringar ved innføring av valfag på ungdomstrinnet
- Vedlikehald av kvalitetssikringssystem.
- Halde fram og vidareutvikle samarbeid mellom skulane i kommunen.
- Innkjøp av nye læremiddel og lærebøker som er tilpassa dei nye planane.
- Plan for overgang frå barnehage til skule

Spesielt for Dalsbygda:

- Behalde/rekruttere personale som har kvalifikasjonar/røynsle for fådelt skule.
- Nye leikeapparat på skuleplassen.
- Gode pedagogiske og sosiale tilbod for alle barn i bygda.
- Skulen skal vere ein stad der alle tek vare på kvarandre.
- Utvendig bygningsmessig vedlikehald.
- Store utfordringar generelt i høve til minkande elevtal

Spesielt for Valldal:

- Vidareutvikle samarbeidet med føresette og nytte resultata frå elev- og brukarundersøkingar til å utvikle

ein betre skule. Her er både leseopplæring, vurdering, rettleiing i høve skule- og yrkelsval og arbeidet for eit godt skulemiljø viktige faktorar.

- Sjå til at feil frå byggjeperioden blir retta, og ta i bruk nytt bygg og nytt undervisningsutstyr i undervisninga slik at dette kjem elevane til gode gjennom varierte, tilpassa og moderne undervisningsmetodar.
- Bruke den nye skulen i ein rekrutteringssamanheng og gjere dette interessant for nye arbeidstakarar.
- Mangel på bustader for nytilsette gjer at det må arbeideast for å påverke til at det kjem på plass bustadar både for sal og leige i kommunesenteret.

Spesielt for Eidsdal:

- Inventar og utstyr begynner å bli elda, må skiftast ut framover. Spesielt IT-verktøy.
- Behalde og rekruttere personale med ønska kvalifikasjonar, spesielt for ungdomssteget.
- Vedlikehald av skulen innvendig.
- Halde vedlike samarbeidet med dei føresette.
- Oppgradere leikeapparat slik at dei stettar Veritas sine krav for godkjenning.
- Vidareutvikle, utnytte effekten både fagleg, administrativt og økonomisk av å vere ein del av ei verksemd.
- Utfordringar i høve til minkande elevtal.

**Teneste: Vaksenopplæring - 2011**
**Eining/ansvarsområde: Valldal skule**

**Mål for ansvars-området/ Kort skildringa av tenesta**

Dette er ei teneste som skal gi tilbod om opplæring til innbyggjarane innan fleire område.
I 2011 omfatta dette følgjande:

- Opplæring i norsk og samfunnsfag for innvandrarar.
- Vedlikehaldsundervisning for vaksne utviklingshemma.

Det er ei målsetting at denne tenesta skal:

- Gjere det lettare for innvandrarar å verte integrert i lokalsamfunnet.
- Gi utviklingshemma ein meir meiningsfull kvardag.

Det er Valldal skule som er tillagt oppgåva med å gi tenester på dette området.

**Nøkkeltal**

Årsverk i dette tenesteområdet:

| Stilling | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|
| Lærarar | 0,4/0,2 | 0,2/0,6 | 0,6/0,7 |
| Assistentar | 0 | 0 | 0 |
| Sum årsverk | 0,4/0,2 | 0,2/0,6 | 0,6/0,7 |

**Økonom-iske resultat**

Budsjett og rekneskap

| | Budsjett 11 | Rekneskap 11 | % forbruk |
|---|---|---|---|
| Utgifter | 487 100 | 438 882 | |
| Inntekter | -91 500 | -285 053 | |
| Netto utg. | 395 600 | 153 829 | 38,90 |

Det vert kjøpt tenester av Stranda kommune for om lag 80 000 kr til undervisning av vaksne funksjonshemma . Dette er ikkje inkludert i tabellen som viser årsverk, men er medteke i tabelloppsettet over utgifter/inntekter. Avviket i netto utgifter kjem i hovudsak av midlar frå tidlegare år som ikkje er blitt nytta på grunn av få innvandrarar med rett til opplæring, no er ført inn i rekneskapen. Dette betyr at det ikkje er avsett ein reserve om talet på innvandrarar med rett til opplæring skulle auke.

**Administrative eller faglege resultat**

Undervisninga av vaksne innvandrarar var, fram t.o.m. våren 2008, fordelt på 3 økter på ulike vekedagar og var lokalisert til Valldal skule (to på kveld og ei på dagtid).
Deltakinga i sesse kursa har etter dette vore så lav, at det for skuleåret 2008-09 og 2009-10vart inngått avtale med Stranda kommune om kjøp av undervisningstenester for denne gruppa av elevar. Ein person deltok i denne opplæring. Frå harsten 2011 har vi på ny oppretta eiga gruppe ved Valldal skule som får undervisning to gonger i veka ved Valldla skule på ettermiddag/ kveld.

Vaksne utviklingshemma får opplæring med sikte på å vedlikehalde dugleik innan lesing, skriving og tal-forståing i tillegg til opplæring i praktiske gjeremål i den grad det er teneleg for den einskilde. Trongen for slik opplæring bør gå fram av individuelle planar for dei som tilhøyrer denne gruppa. Over fleire år har deler av denne undervisninga vorte gjort i eit fellesskap med elevar frå Stranda kommune og kombinert med arbeid på verna bedrift (ASVO).

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

Refusjon i for undervisning av innvandrarar og flyktningar som kjem etter 1. sept. 05. vert gitt med eit fast beløp pr. person og ikkje som no etter talet på grupper. For ei kommune med få flyktningar/ innvandrarar vert difor finansiering av lokale kurs ei økonomisk utfordring. Samarbeid med nærliggande kommunar kan vere med på å oppretthalde eit tilbod i regionen når det gjeld denne elevgruppa. Tilbodet til arbeidsinnvandrarar som ikkje har rett på å få utgiftene til norskopplæring dekt av det offentlege, har dei siste åra blitt gitt av Fjordhagen AS.

Når det gjeld opplæring for vaksne utviklingshemma, blir det i større grad nødvendig å ha individuelle planar som seier meir om trongen for opplæring i høve til den einskilde. Opplæringa må også veksle mellom individuell opplæring/rettleiing tilpassa den einskilde sine behov, og opplæring i grupper med tanke på den einskilde sin trong for eit fellesskap. Her er det naturleg å vurdere samarbeide med andre kommunar.

**Teneste: Barnehage**
**Eining/ansvarsområde: Syltebøen barnehage, Eidsdal barnehage, Dalsbygda skule og barnehage.**

**Mål for ansvarsområdet/ Kort skildringa av tenesta**

Sentralt for barnehagane er **Lov om barnehagar** og **Rammeplan for barnehagar**.
I lov om barnehagar står det m.a.:
Barnehagen skal gje born under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheiter i nær forståing og samarbeid med heimen.
Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd.
Barnehagen skal hjelpe heimane med omsorgs- og oppdragaroppgåver, og på den måten skape eit godt grunnlag for borna si utvikling, livslange læring og aktive deltaking i eit demokratisk samfunn.
Barnehagen skal gje born grunnleggande kunnskap på sentrale og aktuelle område.
Barnehagen skal formidle verdiar og kultur.
Departementet fastset ein rammeplan for barnehagen. Rammeplanen skal gje retningslinjer for innhaldet og oppgåvene til barnehagen. Rammeplanen kan ha lokale tilpasningar.

**Nøkkeltal**

| Årsverk | Barnetal 10 | Barnetal 11 | Årsverk 10 | Årsverk 11 |
|---|---|---|---|---|
| Syltebøen barnehage | 63 | 68 | 11,20 | 13 |
| Eidsdal barnehage | 16 | 16 | 3,20 | 3,10 |
| Dalsbygda barnehage | 6 | 6 | 2,26 | 1,86 |

**Økonomiske resultat**

| | Budsjett 11 | Rekneskap 11 | Avvik i kr | % forbruk |
|---|---|---|---|---|
| Syltebøen barnehage | 6 993 600 | 7 055 162 | 61 562 | 100,90 |
| Eidsdal barnehage | 1 808 600 | 1 830 478 | 21 878 | 101,20 |
| Dalsbygda barnehage | 1 169 800 | 1 091 488 | -78 312 | 93,30 |

**Merknad:**
Barnehagane har god budsjettstyring og ressursutnytting. Truleg er dette kommunen si mest effektive teneste.

**Administrative eller faglege resultat**

**Alle barnehagane:**
- Innføring av ny barnehagelov og ny rammeplan, planlegging av utviklingsprosjekt.
- Vedteke kommunal kompetanseplan.Kompetanseheving for alle tilsette.
- Systematisk jobbing med kvalitetsutvikling og kvalitetssikring.
- Brukarundersøkingar og evalueringsskjema.
- Kontrollert økonomistyring.
- Delteke på barnehagekonferansen og i nettverkssamlingar/kurs interkommunalt.
- Formalisert samarbeid verksemdene imellom.
- Samarbeid med kulturskulen.
- Plan for overgang frå barnehage til skule.

Spesielt for Syltebøen:
- Fleire vikarar sett inn som verksemdsleiar.
- Sluttført uteområdet
- Samarbeid med Valldal skule.
- Adventsfest.
- Utfordringar i høve vikarbehov.
- Solid og stabil personalgruppe med høg kompetanse.
- Flott markering av barnehagedagen.
- Besøksdagar vår og haust.
- Sommaropen barnehage.

Spesielt for Eidsdal:
- Samarbeid med Dalsbygda barnehage og kyrkjekontoret med påsketreff.
- Gjennomført ein suksessrik FORUT-aksjon
- Samarbeid med Eidsdal skuløe rundt juleaktivitet/undervisningsopplegg for 9. klasse i mat og helse/ SFO tilbod/ overgang barnehage-skule.
- Satsingsområdeet er dette året barn sin medverknad
- Kompetanseheving av det ped personalet. Tett samarbeid med Dalsbygda barnehage.
- Leiarteam bortimot kvar veke
- Lærling frå august til desember
- Godt engasjement og flott oppmøte på ulike tilstelningar i barnehagen
- Har arbeida bevisst med dokumentasjon i barnehagen
- Barnehagen stengt 2 veker i sommar
- Stor spaning rundt framdrift for den nye barnehagen

Spesielt for Dalsbygda:
- Skuleelevane kjem til barnehagen og les for dei.
- Skuleførebuande opplegg for 5/6-åringane.
- Prioritert kursing av personalet.
- Samarbeid med kyrkjekontoret og Eidsdal barnehage om hausttakkefest.

- Samarbeid med skulen om ymse arrangement/aktivitetar, m.a. Forut.
- Ymse arrangement der foreldre/besteforeldre blir inviterte.
- Arbeider mykje med barns medverknad i barnehagen.

---

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

**Alle barnehagane:**
- Best mogeleg tenestetilbod relatert til barnehagelov og rammeplan. Utarbeiding av lokale planar.
- Høgt fokus på arbeidsmiljø, særleg gjennom utviklingsarbeid og arbeid med struktur og rutiner.
- Satsing på kompetanseheving og kvalitet.
- Meir formalisert kontakt mellom barnehagane i kommunen.
- Vidareutvikle pedagogisk leiar forum, felles for heile kommunen.
- Etablering av betre kontortilhøve for pedleiarene.

Spesielt for Syltebøen:
- Fokusere på tiltak for å halde sjukefråværet nede.
- Få til ei tilfredsstillande ferieavvikling.
- Betre dei tilsette si stoltheit over eigen arbeidsplass.
- Oppruste uteområdet, spesielt for småbarnsavdelinga.
- Fornying av inventar.
- Samarbeide med Eidsdal og eventuelt Dalsbygda barnehage om sommaropning.

Spesielt for Eidsdal:
- Oppretthalde søkermasse og rekruttering.
- Tilsette førskulelærar i den ledige ped leiar stillinga.
- Arbeide for eit tettare samarbeid med Dalsbygda barnehage, mellom anna i høve ferieopning.
- Auka fokus på medverknad både frå barn og føresette.
- Ny bygningsmasse.

Spesielt for Dalsbygda
- Satsing på kompetanseheving og kvalitet.
- Utfordringar i høve til nedgang i barnetal.

---

**Teneste: Kultur**
**Eining/ansvarsområde: Kulturskule, bibliotek, kultur, God Helse, barn og unge, Kraftsenteret**

**Mål for ansvarsområdet/ Kort skildringa av tenesta**

**Bibliotek**
Overordna målsetjing:
"Folkebiblioteket skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Virksomheten skal være utadrettet, og tilbudene skal gjøres kjent. Folkebiblioteket er ledd i et nasjonalt biblioteksystem."

**Kultur**
§ 4 i Kulturlova seier: "Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt".
Kultur er limet som held samfunnet saman og som skapar meining og innhald gjennom identitets-, haldningsskapande og førebyggande aktivitetar. Vi vil at kulturarbeidet i Norddal kommune skal bidra til å styrke kunnskap og identitet, auke trivselen og bidra til nyskaping, for med det å medverke til at vårt lokalsamfunn blir ein attraktiv stad å bu i, etablere seg i og feriere i for alle grupper i befolkninga.

**Kulturskulen**
I tillegg til eit lokalt ønskje om gode tilbod til barn og unge i Norddal, er det sentrale føringar i kva kulturskulen skal innehalde. Her kan nemnast: Lovfesting av musikk- og kulturskulen, Lov om grunnskulen – ny opplæringslov, Ny § 42 c vedteken i Stortinget 05.06.1997 – iverksett frå 1. juli 1998
*"Alle kommuner skal alene eller i samarbeid med andre kommuner ha et musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers."*

**Barn og unge**
Vi ønskjer at barn og unge skal trivast i Norddal kommune. Dei skal gjennom oppveksten kjenne meining og trivsel og at det er bruk for dei. Barne- og ungdomsåra skal gi dei ein god bakgrunn for å gå vidare i livet. Dei skal vere aktive og engasjerte og erfare at dei har påverknad på livssituasjonen sin.

**God Helse**
God Helse er Møre og Romsdal fylke sitt langsiktige arbeid for å gi folk i fylket eit godt liv. Målet er at flest mogleg meistrar sin eigen livssituasjon. Gjennom eit positivt, langsiktig og heilskapleg førebyggingsarbeid skal vi skape gode lokalsamfunn og god livskvalitet for menneska som er busett i kommunen.

**Kraftsenteret/Frivilligsentralen**
Vi skal vere ein møteplass der menneske kan finne glede og utfordringar gjennom aktivitetar og tiltak som er

meiningsfylte. I samarbeid med lokale lag, nærmiljø, det offentlege og brukarane skal vi leggje til rette for deltaking og meistring. Vi skal arbeide for samarbeid og økt aktivitet.

**Nøkkeltal**

| | Årsverk 2008 | Årsverk 2009 | Årsverk 2010 | Årsverk 2011 |
|---|---|---|---|---|
| Norddal bibliotek | 1,62 | 1,62 | 1.62 | 1,62 |
| Kultur | 2 | 2 | 1,5 | 1,5 |
| Norddal kulturskule | 3,9 | 3,9 | 3,9 | 4,0 |
| Kraftsenteret | 1,0 | 1,0 | 1,0 | 1,0 |

**Økonomiske resultat**

| | Rekneskap | Budsjett | Avvik i kr | Avvik i % |
|---|---|---|---|---|
| Netto Kultur | 1 930 087 | 2 390 400 | - 460 313 | -81 |
| Netto Norddal bibliotek | 1 276 057 | 1 363 000 | - 86 943 | - 94 |
| | | | | |
| Netto Norddal kulturskule | 1 649 564 | 1 655 500 | - 5 936 | 100 |
| Kyrkja, tilskot trussamfunn | 2 293 215 | 2 280 000 | | 100 |
| | | | 13 215 | |

**Administrative eller faglege resultat**

**Biblioteket**
- Samla sett for alle avd, er utlånet gått ned ca 4 %.
- Eidsdal filial har hatt ein fin oppgang for 2011, medan dei andreavd har hatt ein nedgang .
- Vi har gjennomført lesekonkurranse for grunnskuleelevar med bra deltaking.
- Saman med frivilligsentralen har vi arrangert datakurs for seniorar på begge sider av fjorden. Stor deltaking begge stader.
- Lesestund for eldre på "VTS" blir no arrangert 1 gong i månaden
- Stort kasseringsarbeid i samlingane er utført, og dette arbeidet må vi fortsette med kvart år

**Kultur**
- Vedteken NaKuHel-plan
- Vedteken Frivilligplan
- Sett i gang arbeid for å få meir målretta arbeid opp mot kulturvernområdet.
- Arbeidd med å få på plass plan for vidare NaKuHel-arbeid

**Kulturskulen**
- Elevplassane/elevtalet er ca 140 for skuleåret 2011/2012
- Aktivt med i kabareten på Valldal skule.
- Konsertar på eldresenteret og skulane i Valldal og Eidsdal.
- Sel dirigenttenester til korps og kor samt aspirantopplæring.
- Medverkande på div. tilstellingar til lag og organisasjonar på forespørsel.
- Konsertar på institusjonane ein gong i månaden
- Vi har saman med 10 kulturskular på Nordre Sunnmøre fått midlar til eit prosjekt som skal forske på "Kvalitet i møte med elevane". Prosjektet er no i sluttfasen og det vert trykt opp ein rettleiar som skal nyttast i det vidare arbeidet. Den er og aktuelt for andre skular som er interessert.
- Vi har saman med kulturskulane på Nordre Sunnmøre fått midlar for å sette i gong med laurdagsskule – eit talentutviklingsprogram for spesielt interesserte og talentfulle elevar. Tiltaket har vore i drift frå hausten 2011 og er eit postivt tiltak for å fange opp elevar som er spesielt talentfulle.
- Vi har saman med 10 kulturskular i M&R fått midlar til prosjektet "Kulturlauget – den kulturaktive eleven". Finansiering av 10 50% stillingar i kommunane – i Norddal/Stranda har vi fått tilsett dansepedagog frå hausten 2011. Fordelinga er 60/40 Norddal/Stranda. 25/25 er dekka av prosjektmidlar og 35/15 er dekka av kommunane sjølve. Lokal produsering av verkstader for skuleverket.

**Barn og unge**
- Ungdomsrådet hadde 7 møter på ulike stadar i kommunen.
- Ungdomsrådet var på besøk på fylkeshuset på Molde og deltok på interkommunalt opplæringskurs i Ørskog i februar, deltok på Nordre Sunnmøre Ungdomskonferanse i Ålesund i oktober og på Ungdommens Fylkesting i Ålesund i november.
- *Ung helg* gjennomført 26.-27. august. Medarrangør for Camp Norddal i juni.
- *Ung fredag* er møteplass for unge frå heile kommunen, 10 gongar. Ung ung fredag for 5.-7 kl, to gongar.
- *UKM* gjennomført 5. februar
- Medspelar for ungdomsklubbane; Sylte ungdomsklubb har vaksenleiar og faste klubbkveldar ein gong i veka. Samarbeid mellom føresette/FAU og Røde Kors om junior- og ungdomsklubb i Eidsdal om lag ein gong i månaden.
- 10. klassane frå Norddal deltok på *Aksjonsveka mot narkotika* på Stranda i oktober.
- Kriminalitetsførebyggjing gjennom SLT

**God Helse**
- *Vekas tur* og kulturvandringar med omtale i God Helse-spalte i Storfjordnytt
- Trilleturar/foreldretreff i samarbeid med Frivilligsentralen og helsestasjonen
- Interkommunal aktivitetsdag for personar med nedsett funksjonsevne i april.

- Sykle/gå til jobben-aksjon for tilsette mai-juni.
- Dugnad, tverrfagleg, interkommunalt rusførebyggjande arbeid; foreldrenettverk
- Arbeid med pilegrimslei Valldal – Nidaros
- Saksbehandling spelemidlar
- Medlem ressursgruppe ernæring MRfylke
- Vidareutdanning kosthald og helse

**Kraftsenteret/ Frivilligsentralen**
- Utvikler tilbod "Arbeid & Aktivitet" for menneske med særskilt behov.
- Teke aktivt del i Kulturminneåret
- Koordinator for innsamlingsaksjon Krafttak mot Kreft
- Gjennomført aktivitetsdag for funksjonshemma
- Utarbeidd kulturkalender for eldre
- Organisert tiltak med midlar frå *Den Kulturelle Spaserstokken*
- Gjennomført mange arrangement, og oppretta nye tilbod.
- Drive kafe og fleire aktivitetstilbod.
- Tilrettelagt for utlån av lokala
- Arbeid med frivilligplanen
- Arbeid med frivilligsentralen
- Fullstendig årsmelding for Frivlligsentralen ligg på www.norddal.kommune.no under frivilligsentral.

---

**Særskilde utford-ringar i tida som kjem**

**Bibliotek**
- Nye lokale for hovudbiblioteket.
- Opprydding i samlingane ved alle avdelingane.

**Kultur**
- Arbeide med NaKuHel og Frivilligplanen
- Få til system for arbeid med kulturvern

**Kulturskulen**
- Arbeider for å legge til rette for musikkteater.
- Arbeider for å opprette tilbod til elevar med behov for tilrettelagt undervisning.
- Vidareutvikle interkommunalt samarbeid spesielt med tanke på rekruttering av lærarar
- Arbeider for å få bildefaget på føtene igjen.
- Musikk som terapi – midlar til å engasjere musikkterapeut ved kulturskulen.

**Barn og unge**
- Følgje opp tiltak i Byggjande plan
- Arbeide for eit aktivt og engasjert ungdomsråd
- Vidareutvikle samarbeid – både innan kommunen og interkommunalt
- Vidareutvikle nettsida *Ung i Norddal /* sosiale media
- Ung + Ung ung fredag
- Ung helg 2012
- Fokus på SLT-arbeidet
- ungdomsarrangement mot rus

**God Helse**
- Arbeid med pilegrimslei Valldal –Nidaros
- Kulturvandring/vekas tur/ aktivitetsprogram for sommarhalvåret i samarbeid med idrettslaga/andre lag
- Merking, rydding og skilting av turstiar
- Morotur; registreringskorps
- God Helse inn i alle verksemdene i kommunen/meir synleg
- *Dugnad*, interkommunalt rusførebyggjande arbeid; foreldrenettverk og ungdomsundersøkjing
- Arbeid med Samhandlingsreforma/frisklivssentral
- Trimtilbod til tilsette
- NaKuHel-veka

**Kraftsenteret/Frivilligsentralen**
- Aktivt jobbe for å bli meir synleg
- Knyte til seg personar som ønskjer å bruke fritid saman med andre, og ta vare på dei
- Få til samarbeid med tilsette innan helse og omsorg
- Arbeide for samarbeid mellom laga og det offentlege
- Vere til støtte og hjelpe lag og organisasjonar
- Jobbe vidare med Kulturkalender for eldre
- Arbeid med tiltaksplassar i samarbeid med NAV
- Pådrivar i arbeid om Aktivitetsdag for funksjonshemma
- Koordinator for midlar" Den kulturelle spaserstokk"
- Delta i arbeid med ei folkehelseveke (nakuhel)
- Følgje med i utviklinga av frivilligsentralar

**Teneste: Kommunehelse**
**Eining/ansvarsområde: Helseavdelinga**

**Mål for ansvars-området/ kort skildringa av tenesta**

Omfattar legekontoret i Valldal og utekontoret i Eidsdal, helsestasjonen med helsesøster inkl. jordmor, psykiatrisk sjukepleiar, kommunefysioterapeut og ergoterapeut, dei to sistnemnte er avtalar med Muritunet. Kommunen har avtale om driftstilskot med fysioterapeutar som driv privat praksis, fordelt til fysioterapeutar på Muritunet. Når det gjeld legesituasjonen har kommunen hatt tre gjennomgåande årsverk legar heile året. Legevakta krev supplerande innleige av "vikarlegar, ut over at kommunenen også har avtale med lege tilsett ved Muritunet. Det har vore skifte i kommunlege 1 og 2-funksjonen.

**Nøkkeltal**

| Årsverk | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| Legesekretærar | 2,35 | 2,35 | 2,35 | 2,35 | 2,35 |
| Helsestasjonen inkl. jordmor (1) | 2 | 2 | 2 | 1,75 | 1,75 |
| Legar inkl. turnuslege | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 |
| Psykiatrisk sjukepleiar | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Kommunefysioterapeut (2) | | | | | |
| Ergoterapeut | 0 | 0 | 0 | 0,6 | 0,6 |
| Sum årsverk | 8,35 | 8,35 | 8,35 | | |

(1)Avtale med Skodje
(2)Sjå avtalar om driftstilskott

**Økonomiske resultat**

| | Regnskap 2010 | Regnskap 2011 | Buds(end) 2011 |
|---|---|---|---|
| Sum ansvar: 3101 Helsestasjon | 728 685 | 823 322 | 822 500 |
| Sum ansvar: 3102 Kurativ helsevern | 4 423 190 | 4 968 372 | 4 923 650 |
| Sum ansvar: 3103 Jordmorteneste | 135 470 | 81 642 | 140 000 |
| Sum ansvar: 3104 Fysioterapiteneste | 786 415 | 943 115 | 904 000 |
| Sum ansvar: 3105 Psykiatri | 598 860 | 403 208 | 438 200 |
| Sum ansvar: 3108 L-V sentralen | 195 846 | 197 452 | 174 000 |
| T O T A L T | 6 868 466 | 7 417 110 | 7 402 350 |

**Administrative eller faglege resultat**

Helseavdelinga har i meldingsåret utført dei ulike program og tiltak som lov og føresegner krev.

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

Dei kommunale legetenestene må kome meir til syne. Arbeidsmiljøet i avdelinga må styrkjast i kraft av tverrfagleg samhandling og samhandling med andre tenester.
Ein må tilstreve kontinuitet i legetenesta.

**Teneste: Sosialtenestene**
**Eining/ansvarsområde: NAV Storfjord**

**Mål for ansvars-området/ kort skildringa av tenesta**

Tenestene innanfor sosial og barnevern arbeider innanfor lov om sosiale tenester, lov om barneverntenester og alkohollova. Sosialtenesta har sine hovudarbeidsoppgåver innanfor følgjande område: Sosialteneste med råd og rettleiing, økonomisk sosialhjelp, avlastning, støttekontakt, rusomsorg, (barnevern, eiga ik avdeling), reduksjon av renovasjonsavgift, arbeid med flyktningar, gjeldsrådgiving, individuelle planar og ansvarsgrupper. For Husbanken yter sosialtenesta sakshandsaming i forhold til bustønad, etableringstilskot og utbedringstilskot. Sosialtenesta er også med i arbeid innanfor OT-Oppfølgigstenesta for ungdom. Dette er arbeid for ungdom som av ulike grunnar sluttar skulegang under utdanninga si og har behov for ulik hjelp i tilknyting til dette. Det blir ytt hjelp til transportordningar for funksjonshemma.

**Økonomiske resultat**

| | Regnskap 2010 | Regnskap 2011 | Buds(end) 2011 |
|---|---|---|---|
| Sum ansvar: 3202 Økonomisk sosialhjelp | 162 933 | 145 863 | 363 000 |
| Sum ansvar: 3203 Edruskapsvern | -36 309 | -10 930 | |
| Sum ansvar: 3375 NAV-Storfjord | 792 508 | 1 038 697 | 1 073 700 |
| T O T A L T | 919 132 | 1 173 630 | 1 436 700 |

**Administrative eller faglege resultat**

Det blir vist til årsmeldinga for NAV Storfjorden.

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

Sosialtenesta som no er integrert i NAV, har eitt årsverk til kommunale oppgåver. Å utvikle tenesta innanfor NAV-systemet vil vere vesentleg og til dels krevjande. Det er naturleg at det blir gjennomført ei evaluering etter ein høveleg periode.

**Teneste: Pleie og omsorg**
**Eining/ansvarsområde: Institusjon, heimebaserte tenester**

Pleie og omsorg femner om ulike tenesteområde: Heimetenestene i form av heimehjelp og heimesjukepleie, Tiltak for personar med utvilklingshemming er organisert under heimetenestene. Institusjonsbasert omsorg i form av Valldal sjukeheim med to avdelingar samt korttidsplassar.

- **Heimetenestene**
  - Heimetenester i Valldal dekkjer heimesjukepleie, heimehjelp, 21 omsorgsbustader og 6 rehabiliteringsplassar/korttidsplassar.
  - 13 ubemanna omsorgsbustader i Valldal.
  - Elvetun med 3 bustader for personar med utviklingshemming. Teneste til to personar med funksjonshemming som bur utanom dette bufellesskapet.
  - Omsorgsbustadane i Eidsdal med 12 bebuarar, dekkjer heildøgnsbemanning i bustaden, samt heimehjelp og heimesjukepleie i Eidsdal og Norddal. Kjøkkenet ved bustaden lagar middag til alle i Eidsdal og Norddal samt at dei leverer middag til heimebuande.
  - 2 ubemanna omsorgsbustader i Eidsdal.
  - Omsorgsbustaden i Norddal med 5 leilegheiter m/eige kjøkken og bad. Ubemanna
- **Valldal sjukeheim**
  - Somatisk avdeling med 20 sengeplassar derav eit rom som teminalrom. Dette rommet blir i periodar brukt til ordinært rom, om behovet krev det.
  - Avdeling for personar med demens – Loftet med 8 sengeplassar.
  - 6 korttidsplassar fysisk plassert på omsorgsbustaden i Valldal.
  - Kjøkken som lagar mat til alle bebuarar i institusjon, 21 omsorgsbustader samt at dei lagar og leverer middag til heimebuande. Kjøkkenet har ei varierande mengde levering av møtemat og div andre leveransar. Dette blir utført så sant ein har kapasitet til dette.
  - Reinhald/vaskeri som har alt reinhald av alle institusjonsplassar, alle fellesrom og vasker klede for alle som bur her. I tillegg har dei vask av arbeidsklede til personalet. Heimehjelpene avlastar reinhaldavdelinga når dei har ledig kapasitet.
  - Arbeidsstova med aktivitør

Etterspurnaden på sjukeheimsplass og omsorgsbustad varierar. I desember vart omsorgsbustaden i Norddal gjort om til ubemanna omsorgsbustad. Alle leiligheitene der stod tomme ved nyttår. Ellles var alle omsorgsbustader tildelt. I 2011 hadde vi ingen liggande på sjukehus på venteplass vi måtte betale for. Alle plassar har gjennom året vore bebudd. Liggedøgnstatistikken viser eit belegg på 94,25 %. 2 av korttidsplassane var ved årsskiftet bebudd av pasientar med vedtak om langtidsopphald. Korttidsplassane har blitt frigjort fortløpande i 2011 for å vere budd på samhandlingsreforma. Talet på heimebesøk er relativt stabilt, med variasjonar gjennom året både i antal og tenestebehov. Bebuarane i omsorgsbustadane er gjennomsnittleg dårlegare og krev difor meir hjelp frå heimetenestene. Etterspurnaden på heimehjelp ute på bygda var i 2011 stabil

**Nøkkeltal** Budsjett 2010: 42 121 350 Rekneskap 2010: 43 659 364
Budsjett 2011: 44 250 850 Rekneskap 2011: 45 280 033

| Årsverk | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **Heimetenester:** | | | | | | |
| Administrasjon | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 0,5 |
| Elvetun | 9,62 | 9,62 | 9,62 | 12,1 | 12,3 | 12,9 |
| Heimetenesta i Valldal, med oms.bustadane | 16,6 | 18 | 18,95 | 18,95 | 18,95 | 16,8 |
| Heimmetenesta i Eidsdal/Norddal | 11,5 | 11,5 | 11,5 | 11,06 | 11,1 | 10,32 |
| Tiltak funksjonshemma | 5,63 | 5,63 | 4 | 0 | 0 | 0 |
| Verna arbeidsplass | 0,2 | 0,2 | 0,2 | 0,2 | 0,2 | 0,2 |
| **Institusjon:** | | | | | | |
| Administrasjon, verksemdleiar/sekretær | 1,5 | 1,5 | 2 | 2 | 2 | 2 |
| Sjukeavdelinga – spl, hjpl, oms.arb, ass | 20,8 | 21,4 | 21,5 | 21,5 | 21,6 | 24,6 |
| Skjerma avdeling – spl, hjpl, oms.arb, ass | 7,2 | 7,2 | 7,2 | 7,2 | 7,2 | 7,32 |
| Aktivitør | 1,5 | 1,5 | 1,5 | 1,5 | 1,0 | 1,0 |
| Kjøkken | 4,9 | 4,9 | 4,8 | 4,8 | 4,8 | 4,8 |
| Reinhald/vaskeri | 3,8 | 3,8 | 3,8 | 3,6 | 3,45 | 3,45 |
| Lærling | 0,5 | 0,5 | 0,7 | 0,5 | 0 | 0,5 |
| Samla antal årsverk | 84,75 | 86,75 | 86,77 | 84,44 | 83,55 | 83,67 |

**Økonomiske resultat**

| | | Reknesk 2011 | Budsjett 2011 | Avvik % | Avvik kr |
|---|---|---|---|---|---|
| 3401 | Heimeteneste i Valldal/Fjørå/Tafjord | 9.838195 | 10.333500 | 95,2 | -495.305 |
| 3402 | Heimeteneste i Eidsdal/Norddal | 7.397173 | 6.614900 | 111,8 | 782.273 |
| 3416 | Tiltak funksjonshemma | 5.950096 | 5.713300 | 104,1 | 236.796 |
| 3450 | Valldal sjukeheim | 22.094569 | 21.589150 | 102,3 | 505.419 |
| | Sum | 45.280033 | 44.250850 | | 1.029.183 |

Vi har mange fagpersonar tilsett i store stillingar og når behovet for ein fagperson er tilstades, må ein ofte ty til bruk av overtid. Nytt turnussystem utløyser automatisk overtid utover full stilling og dette er umulig å unngå når ein har lite tilgang på vikarer. Mange vakante fagstillinger utgjer også stort behov for vikarer. Bakvakt for sjukepleiarar utløyser nesten alltid overtid. Omsorgsbustader som i periodar har stått tomme gir svikt i leigeinntekter.

**Administrative eller faglege resultat**

Heimebasert
Det er jamt mindre press på faste plassar slik at vi i 2011 har i større grad nytta korttidsplassane til tenkt formål. Det har vore ein bevisst politikk at vi har hatt fokus på bruken av korttidsplassane.
Talet på brukarar varierar noko, men over ein tidsperiode på eitt år er den ralativt stabil. Hjelpebehovet kan imidlertid variere sterkt.
Personellsituasjonen har vore relativ stabil. Sjukefråvær har skapt dei største utfordringane på dette området, det har i 2011 vore mindre tilgang på tilfeldige vikarar enn tidlegare år. Det har vore god dekning på sjukepleiesida.
Arbeidsmiljøet i avdelingane er bra.
Dei fysiske arbeidstilhøva ved gamlebygget i Valldal er framleis det same. Eigedomsselskapet har fått i bestilling å sjå på den totale bygningsmassen i pleie og omsorg, men arbeidet har ikkje kome igong.

Institusjon
Personellsituasjonen ved sjukeheimen er stabil, og den største utfordringa har vore å dekke opp sjukepleiestillingane, men situasjonen har likevel vore betre enn tidlegare år. Tilsette som har gått av med pensjon har også i 2011 vore ein god og naudsynt ressurs.

Rekruttering/kompetanseheving
13 tilsette har teke fatt på utdanning som helsefagarbeidar og det er venta at dei aller fleste kan avlegge fagprøve i løpet av 2012. Avdelingane har lagt til rette for at desse elevane har fått tilstekkeleg med veileda praksis. To hjelpepleiarar tok i 2011 til på vidareutdanning i miljøarbeid i demensomsorga. 58 tilsette fordelt på alle avdelingar avslutta i 2011 sjølvstudiet Demensomsorgens ABC – del 1 medan 29 deltek i Demensomsorgens ABC-del 2.

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

Heimebasert omsorg
Å gi rette tenester i rett omfang er den største utfordringa i heimtenestene. Det er viktig å tildele tenester etter lovkrava. Innbyggarane i Norddal kommune har store forventningar til heimetenestene og ein må være realistisk i tildelinga av tenester. Brukarmedverknad er viktig å ta omsyn til og gir større utfordringar framover sidan befolkninga vil ha stadig meir kunnskap om rettigheiter dei har. Samhandlingsreforma vil gi oss utfordringar i høve fagleg drift framover mot 2016. Rekruttering og betra legetilbod vil være avgjerande for å kunne møte reforma. Betre tilgang på fysioterapi vil bety mykje for rehabilteringstilbodet vi har moglegheit til å gi.

Institusjon
Behov for sjukeheimsplassar ser ut til å vere tilfredstillande framover. Å skaffe personell med rett kompetanse vil også i åra framover gi oss utfordringar. Hjelpepleiarstaben er stabil. Det er vanskelegare å skaffe stabilitet blant sjukepleiarane enn hjelpepleiarane, men utdanning av eigne og rekruttering av andre nasjonalitetar har betrar situasjonen.

Hovudutfordringa for heile pleie og omsorg vil framleis være å gi kvalitetsmessige gode tenester utifrå dei ressursar vi til ei kvar tid har tilgjengelege. Vi må bli flinkare å styre ressursbruken inn mot det vi faktisk har på budsjettet i den grad det er forsvarleg både med tanke på brukarane sine behov og personalet sin arbeidssitussjon. Store lovkrav og andre krav frå myndigheiten gjer at spesielt leiarane i avdelingane får større utfordringar og stadig meir administrative oppgåver som må leverast. Psykiatri i både heimetenesta og institusjon er ei utfordringa, då få av personalet har utdanning innan dette feltet. Vi er avhenging av å få veiledning frå spesialisthelsetenesta. Kompetanseheving blant personalet generelt vil være ei god investering i åra framover, både for å behalde og rekruttere. Nye utfordringar i høve meir komplekst sjukdomsbilete krev personell med brei kompetanse.
Meir og meir av behandling og oppgåver blir flytta frå spesialisthelsetenesta til kommunene jfr Samhandlingsreforma.
Arbeidet med helse- og omsorgsplan er stara opp, men ikkje avslutta.

**Teneste: Tekniske tenester**
**Eining/ansvarsområde: TSSN**

**Mål for ansvars-området/ kort skildringa av tenesta**

Har ansvar for områda plan (reguleringsplan og kommuneplan), bygg (byggesakshandsaming) og oppmåling (matrikkelsaker, målegrunnlag, kartverk). Arbeid med grunnerverv er lagt til avdelinga. Brannvern, feiing og oljevern er og lagt til avdelinga. I tillegg har avdelinga hatt fleire oppgåver på investeringssida med planlegging og gjennomføring av anlegg.
Har vidare ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehald av kommunaltekniske oppgåver som veg, vatn, avløp, renovasjon, park og anlegg samt eigen maskinpark.

**Nøkkeltal**

Årsverk( tilsett i kvar enkelt kommune – avtalar styrer ressursfordeling)

| | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|
| Norddal | | | 8,0 |
| Stordal | | | 9,6 inkl. vaktmeistrar |

**Økonom-iske resultat**

| | Rekneskap 2011 | Regulert budsjett 2011 | Rekneskap 2010 |
|---|---|---|---|
| Sum ansvar: 4100 Fagansvarleg FDV | 357 762 | 234 900 | 207 812 |
| Sum ansvar: 4201 Kommunale vegar | 5 095 625 | 4 401 700 | 4 832 729 |
| Sum ansvar: 4202 Veg og gatelys | 530 769 | 500 000 | 620 302 |
| Sum ansvar: 4216 Forprosjekt "Raudebrua" | 0 | 0 | 90 000 |
| Sum ansvar: 4217 Forprosjekt Fjøråtunellen-Fjørå | 0 | 50 000 | 0 |
| Sum ansvar: 4401 Renovasjon | 833 675 | -250 000 | 125 461 |
| Sum ansvar: 4402 Avløp | 0 | 0 | 0 |
| Sum ansvar: 4403 Vassverk | 84264 | 0 | -9 307 |
| Sum ansvar: 4404 Slam | 0 | 0 | 1 |
| Sum ansvar: 4501 Felles maskinpark | 0 | 0 | 0 |
| Sum ansvar: 4601 Offentleg område | 541 871 | 952 900 | 649 804 |
| Sum ansvar: 4609 Informasjonstavler | 57 611 | 50 000 | 80 339 |
| Sum ansvar: 4701 Tafjord Friluftsbad | 309 889 | 311 100 | 240 844 |
| Sum ansvar: 5100 Fagansvarleg PBO | 2 874 533 | 2 743 500 | 2 278 656 |
| Sum ansvar: 5200 Brannvern | 2 346 935 | 2 281 800 | 2 089 464 |
| Sum ansvar: 5201 Oljevern | 22 044 | 20 000 | 11 304 |
| Sum ansvar: 5300 Feiing | 0 | 0 | -45 073 |
| Sum tekniske tenester | 13 054 978 | 11 295 900 | 11 172 336 |

Rekneskapen for tenestene viser ei underdekking på omlag 1.8 mill. Brøyting utgjer om lag 600 000 av dette. Uforutsett reparasjon på traktor utgjer godt over 100 000 kr. Innanfor renovasjon er det brukt over 1 million meir enn budsjettert. Dette skriv seg mest frå at Norddal kommune måtte køyre eigen renovasjonsbil lenger enn først forutsett. Tilrettelegging og innkøyring av endringane oppimot ÅRIM har og vist seg å vere ressurskrevande – mykje arbeidstimar er nytta her.

**Admini-strative eller faglege resultat**

TSSN – teknisk samarbeid Stordal og Norddal vart etablert frå 01.01.11, sjølv om formalitetane med avtaleunderskriving tok noko lenger tid.
I 2011 vil ein nemne desse resultata:

- Opparbeidd ny veg Muriåsen.
- Oppsetting mur i Muriberget.
- Ferdigstilling av Kilstivegen.
- Arbeid på Fundergata.
- Opparbeiding trafikkareal Valldal skule.
- Reparasjon Myklebust vassverk.
- Tiltak/kostnadsrekning/opprydding etter flaum i Eidsdal og etter Dagmar.
- Prosjektgruppe rådhusombygging.
- Utbetring og større vedlikehald
- Vegutbedring Hatlestad.
- Prøvepumping grunnvatn.
- Arbeid med konsesjonssøknad vatn.
- Fjernvarme, vatn- og avløpsanlegg Murigrandane.
- Utomhusplan Muriparken.
- Digitalisering av gamle reguleringsplanar.
- Oppstart på etablering av planregister.
- Innføring av Komtek – system for gebyrhandtering.
- Oppgåver knytt til renovasjon – både køyring eigen bil og overgang til ÅRIM-drift.
- Oppstart prosjekt for digitalisering av leidningsnett og kummar
- Prosjektoppgåver innafor kart og oppmåling.

- Oppsetting av vegrekkverk og gatelys.
- Brannsikring av campingplassar, Muri og Vika.
- Prosjektgruppe ny DIB-avtale ( brann)
- Gjennomføring av brannøvingar og feieteneste.
- Arbeid med arealdelen og reguleringsplanar.

| | |
|---|---|
| **Særskilde utford-ringar i tida som kjem** | Vidareutvikle TSSN slik at det kan fungere optimalt innanfor dei rammer som er lagt. Samarbeidet må evaluerast og det må avklarast om samarbeidet skal vidareførast på meir permanent basis, vonleg i september. |

**Teneste: Næring**
**Eining/ansvarsområde: Næring**

**Kort skildringa av tenesta**

Næringsavdelinga er som førsteline, forvaltar av den statlege og kommunale næringspolitikken. Ein skal leggje til rette for næringsutvikling i vid tyding, og vere eit kompetanse og rådgivingsorgan for alle næringar.
Skog-, jord- og viltforvalting, og ulike oppgåver innan utmark og arealforvaltning, miljø og kulturlandskap ligg òg til avdelinga. Spesielt kan nemnast oppgåver og forvaltning knytt til forvaltning til Reinheimen Nasjonalpark og diverse større og mindre landskapsvernområde og Geiranger – Herdalen landskapsvernområde.

T.kjøp = kjøp av tenester Fjordhagen AS

**Nøkkeltal**

| Årsverk | 2005 | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Næringssjef | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 |
| Næringskonsulent | 0,5 | 0,5 | T.kjøp | T.kjøp | T.kjøp | T.kjøp | T.kjøp |
| Skogbrukssjef | 0,25 | 0,25 | 0,25 | 0,25 | 0,25 | 0,25 | 0,25 |
| Sakshandsamar vilt | 0,10 | 0,10 | 0,10 | 0,10 | 0,10 | 0,00 | 0,00 |
| Landbruksvikar | 0,50 | 0,50 | 1,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 0,00 |
| Kommuneveterinær | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 |
| Naturforvaltar | 0,00 | 0,00 | 0,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 | 1,00 |
| SUM | **3,35** | **3,35** | **3,35** | **3,35** | **3,35** | **3,25** | **3,25** |

**Økonom-iske resultat**

| | Budsjett 2011 | Regnskap 2011 | Avvik i % |
|---|---|---|---|
| Sum ansvar: 6100 Næringsutvikling | 1512400 | 1533906 | 1,4 |
| Sum ansvar: 6102 Veterinærteneste | 242900 | 238660 | -1,7 |
| Sum ansvar : 6118 Døropnarprosjekt | 100000 | 51898 | |
| Sum ansvar: 6201 Jakt og viltstell | 17500 | -446 | |

**Admini-strative eller faglege resultat**

**Næringsforvaltning**

Toralv Klokkehaug er tilsett som næringssjef i 100 % stilling. Hovedarbeidsområda er leiar for næringsavdelinga, arbeid med næringsfond, jord- og konsesjonssaker og SMIL- tilskot. Arbeidet med BU- midlar ovanfor Innovasjon Norge og Møre og Romsdal fylke er eit anna stort arbeidsområde. Saksførebuing til formannskapet og administrasjon tek mykje av tida. Gjennom ein samarbeidsavtale med Fjordhagen AS innan førstelinjetenesta har ein bygd opp god kompetanse med tanke på hjelp og tilrettelegging når det gjeld spesielt næringsfondsaker og BU- saker. Tilbakemeldinga frå søkjarane har vore gode, og ein legg stor vekt på teambasert rådgjeving. På denne måten kan ein få fram dei gode søkjarene og dei gode sakene.

I 2011 har ein merka stor interesse for nyinvestering og satsing i næringslivet. Innan landbruket har ein no registrert stor interesse for investeringar i sauenæringa sjølv om mange slit med store rovdyrtap. Grunnen til dette er optimisme og vilje til nysatsing både blant yngre og eldre gardbrukarar. Gode tilskotsordningar innan verdsarvområdet, gode finansieringsordningar i Innovasjon Norge og kommunalt næringsfond er ein av årsakane til dette.

For næringslivet elles er det no mange som satsar på nyskaping og vidareutvikling av eksisterande verksemder. Dette er positivt og gledeleg for heile kommunen. Samarbeidet med Fjordhagen AS er avgjerande for å få til dette.

Næringssjefen er sekretær for rovviltutvalet som hadde 2 møte og handsama 8 saker i 2011. Det vart jobba med desse sakene: Etablering av jaktbu, utvida tilsyn, kurs for kadaversøkande hundar, radiobjelle, åteplass. 28 revar vart skotne i 2011.

Næringssjefen har den daglege leiinga av næringsavdelinga, og det går mykje tid til administrasjon og tilrettelegging. Kontakta mot administrativ leiing er viktig.

### Naturforvaltning

Naturforvaltar Kristin Sandnes har vore tilsett i 100 % stilling, men har hatt permisjon frå stillinga. Ingunn Mobæk har vore tilsett som vikar. Det er spesielt lokal forvaltning av Reinheimen Nasjonalpark og andre viktige landskapsvernområde som er grunnlaget for stillinga, men også ynskje om meir kompetanse i kommunen i samband med forvaltning av saker innan viltforvaltning, utmark, innlandsfiske, energi- og klimaspørsmål.

Reinheimen Nasjonalpark med tilliggjande verneområde utgjer for Norddal kommune sin del 15,3 % av det totale verneområdet. Naturforvaltaren har delteke i administrativt fagutval der forvaltningsplan og informasjonsplan har vore viktige tema. Eit anna viktig område har vore ny forvaltningsmodell og bestillingsdialogen. Drøfting av enkeltsaker i verneområda er nyttig for ei samla forvaltning.

Arbeidet omfattar sakshandsaming etter motorferdsellov, forskrifter for verneområda, Naturmangfaldlova etc.

### Tilskotsforvaltning mv.

Monika Høydal er tilsett på servcetorget og nytter ca 50 % av stillinga til tilskotsforvaltning og arkivarbeid. Hun utfører eit svært viktig arbeid på mange plan innan tilskotsforvaltning. Arbeidet med produksjonstilskot og regionalt miljøprogram tek mykje av tida.

Ho har ansvar og saksbehandling for produksjonstilskot, søknadsfrist 20. januar og 20. august. Etter kvar søknadsrunde er det 3 inputkontrollar av feil og varselmeldingar. Desse feilmeldingane må behandlast.

Ansvar og saksbehandling for Regionalt Miljøprogram, søknadsfrist 20. august. Etter søknadsrunden er det 3 inputkontrollar av feil og varselmeldingar. Desse feilmeldingane må behandlast.

Ansvar og saksbehandling for sjukdomsavløysing. Saksbehandling etterkvart som søknadane kjem inn.

Ansvar og saksbehandling for Tap av sau på beite, søknadsfrist 31.12.

Næringsavdelinga har også hatt ansvaret for gjennomføringa av jegerprøveeksamen.

Det var mange frukt- og jordbærdyrkarar som opplevde avlingssvikt grunna klimaskade i 2011. Dette er andre året på rad med slike skader noko som har ført til noko pesimisme i næringa.

Gardskarta har no blitt retta, men framleis oppdager ei feil og manglar. Opprettinga er eit kontinuerleg arbeid som næringsavdelinga tek ansvaret for, men tilbakemeldingar frå grunneigarane er ein føresetnad for at opprettingar skjer.

Næringsfondstyret har løyvd ei samla tilskot på kr 1.160.100,- over 2 hovedtildelingar 1. mars og 1. oktober. I tillegg har det vore gitt mindre tilskot gjennom delegerte vedtak til kommuneambassadør og arrangementtilskot. Næringsfondet vert også nytta til samarbeidsavtale med DGTog Fjordhagen AS. I tillegg vert det nytta midlar til administrasjon av fondet.

Når det gjeld SML- ordninga, vart det løyvd kr 458.540,- til 10 saker.

### Viltforvaltning

Arbeidsoppgåvene er lagt til naturforvaltaren ved næringsavdelinga. Det vart gjeve løyve til å felle 339 hjort, 97 rådyr og 2 elg. Ved utgangen av jakta var det skote 193 hjort, 13 rådyr og 2 elg noko som gir ein fellingsprosent på 57 %, 13 % og 100 %. Det har ikkje vore søkt om skadefelling dette året. Ein har funne 6 hjort som har dauda av naturlege årsaker, og ein har blitt avliva på grunn av skade.

### Skogforvaltning

Christer Kornstad og seinare Asle Johan Bergseth Konnerth har vore skogbrukssjef i Norddal kommune. Skogbrukssjefen har 100 % stilling i Stranda, Sykkylven og Norddal kommune.

Skogbrukssjefen sitt ansvar i Norddal kommune er å drive med fagleg rettleiing av skogeiere, tilskuddsforvaltning og sakshandsamar på skogbrukssaker. I 2011 har det vore nokre saker der skogbrukssjefen har planlagt ny traktorveg.

Dei viktigaste hendingane i 2011 for skogbruket i Norddal kommune er at tømmerhogsten har teke seg kraftig opp med vidare auking. Innan utgangen av 2010 var det i perioden 1. juli til 31. desember hogge eit volum på 5700 kubikkmeter tømmer i kommunen. I tilsvarande periode i 2011 vart det hogd 7505 kubikkmeter. Tømmeret i 2011 har ein bruttoverdi på 2.596 millioner. Kr. 220. 771,- er avsett til skogfond som kan nyttast til skogkultur, vegbygging, skogbruksplan osv. Så mykje volum er ikkje hogd i Norddal kommune sidan år 2002 som statistikken strekkjer seg frå.

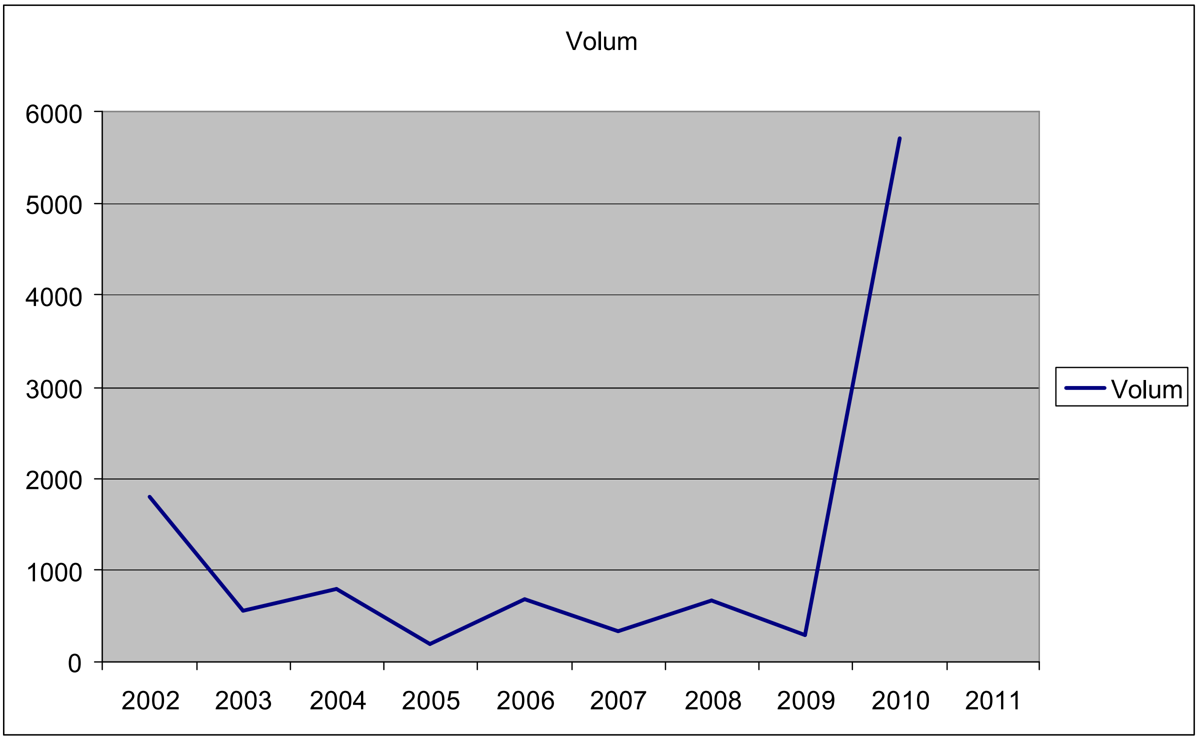


Det har vore ein svært liten aktivitet ellers i Norddal kommune i 2011. Når ein ser på skogfondet, så er det berre registrert 2 utbetalingar.

---

**Særskilde utfordringar i tida som kjem**

Næringsavdelinga sine utfordringar og oppgåver:

- Skape tru på framtida for dei som driv med tradisjonell landbruksdrift og anna næringsarbeid
- Vere positiv til nyskaping og kreativitet
- Aktivt bruk av ulike virkemiddel
- Bidra til bulyst i kommunen
- Legge vekt på jordvern i sakshandsaminga
- Utarbeide strategisk næringsplan som ein del av kommuneplanen
- Bonden som matprodusent må stå sentralt
- Bidra til god rovviltforvaltning der både husdyr og rovdyr kan ha sin rettmessige plass
- Driftsplanbasert viltforvaltning der fleire blir med i storvald
- Få på plass ei god ettersøksordning
- Samarbeid med nabokommunane når det gjeld søknader om helikopterflyging
- Følgje opp at alle leverer køyrebok
- Samarbeid med regionale naturforvaltarar innan Reinheimen og Geiranger - Herddalen
- Vektlegge verdien av god skogpleie og hogst
- Auke planteaktiviteten og anna skogpleie

Skodje kommune

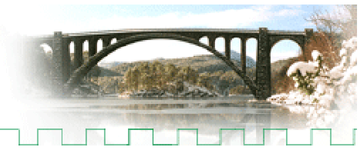

# STORFJORDEN BARNEVERN ÅRSMELDING 2011

| Teneste: | Tal årsverk | Tal på tilsette | Tal på tilsette over 60 år | Tal på menn blant tilsette | Prosentdel ufaglærte i stillingar med krav om utdanning | Nærver % |
|---|---|---|---|---|---|---|
| *2010* | *4,6* | *4,6* | *1* | *0* | *0* | |
| *2011* | *7,1* | *7,1* | *0* | *0* | *0* | |

## ORGANISASJON:

| Mål frå verksemdsplan | Tiltak frå verksemdsplan | Resultat |
|---|---|---|
| Å sikre at barn og unge som lever under tilhøve som kan skade helse eller utvikling får rett hjelp til rett tid<br>Å bidra til at barn får trygge oppvekstvilkår | Evaluere og oppdatere eksisterande rutinar i forhold til nye statlege retningslinjer<br>Utarbeide nye rutinar for sakshandsaming i arbeid med undersøkingar og oppfølging av tiltak | Kontinuerlig prosess. Gjennomført 2012 |
| | Auke kapasiteten ved barnevernet gjennom styrking av personalresursen | Storfjorden barnevern mottok øyremerka tilskott til fagstiling i barnevernet til 1,5 stilling i 2011 frå Fylkesmannen/Staten |
| | | |
| Kommentar: | | |

## RESULTAT

Brukarar

| | Talet på meldingar | Meldingar som resulterte i undersøking | Barn med hjelpetiltak 2011 | Barn som har budd i fosterheim eller institusjon i løpet av året |
|---|---|---|---|---|
| **Norddal** | 19 | 15 | 11 | 1 |
| **Stordal** | 08 | 8 | 11 | 2 |
| **Ørskog** | 16 | 14 | 21 | 4 |
| **Skodje** | 53 | 48 | 92 | 15 |

# Økonomi

| | Rekneskap 2010 | Budsjett 2011: | Rekneskap 2011 | |
|---|---|---|---|---|
| Totalt Storfjorden barnevern | | | | |
| | | | Omtrentlige tal | |
| Ørskog: | 2.041.981 | 1.976 000 | 2 300 000 | |
| Stordal: | 820.130 | 791 000 | 790 000 | |
| Norddal: | 773.983 | 700 000 | 919 000 | |
| Skodje: | 5.412 000 | 5.062.000 | | |
| | | | | |

## MEDARBEIDARAR

| Mål frå verksemdsplan | Tiltak frå verksemdsplan | Resultat |
|---|---|---|
| Kompetanseutvikling | Barn i risiko<br>BAP<br>ICDP<br>PMTO | Barn i Risiko ( Kvello) gjennomført<br>BAP utsett til 2012 – Interkommunal tiltak på Sunnmøre<br>ICDP- Utsett til februar 2012<br>PMTO- Ikkje tilgang på opplæring. |
| | | |
| Kommentar: Barneverntenesten har og auka kompetansen ved å tilsetje familierettleiar. | | |

# Arbeidsmiljø

| Arbeidsmiljø-undersøking / medarbeiderkartlegging | År | Kommentar: |
|---|---|---|
| | 2011, VÅR<br>MEDI 3<br>Og<br>Tilsyn frå arbeidstilsynet | Stort arbeidspress. Høg grad av psykisk stress.<br>Medarbeidarar rapporterer om godt og ivaretakande arbeidsmiljø.<br>Fysisk arbeidsmiljø prega av dårleg luft og manglande lydisolering. |
| | | Arbeidspresset er redusert etter juli 2011 når arbeidskapasiteten vart auka med stillings-ressurss på 1,5 stiling. |

# Medarbeidersamtalar

| Talet på tilsette | Tal på gjennomførte samtalar | Kommentar |
|---|---|---|
| 7 | 6 | Ikkje gjennomført med ein tilsett som starta juli 2011. |
| | | |
| | | |

| **Tiltak brukarar** | | **Kommentar:** |
|---|---|---|
| Forbetre det generelt forebyggande arbeidet i kommunen.<br>Trygge born og unge sine oppvekstvilkår for å forebygggе psykiske vanskar i befolkninga. | Organisere samarbeid med frivillige organisasjonar<br>Vidareutvikle samarbeid med Offentlege etatar | Samarbeid med frivillige organisasjonar er utsett på ubestemt tid.<br>Skule/Helse-team iverksett på ungdomskulen på Skodje. Det vert arbeidd med å iverksette dette også på dei andre skulane.<br>TTI- iverksett i Skodje |
| **Tiltak medarbeidarar**<br>Skape arenaer for debrifing, deling av erfaringar og humor på arbeidsplassen | Faste møtepunkt<br>Arrangere og delta i sosiale arrangement | Gjennomført |

## TENESTEMOTTAKARAR:

| Mål frå verksemdsplan | Tiltak frå verksemdsplan | Resultat |
|---|---|---|
| Målet for Storfjorden barnevern<br>- Å sikre at barn og unge som lever under tilhøve som kan skade helse eller utvikling får rett hjelp til rett tid.<br>- Å bidra til at barn får trygge oppvekstvilkår.<br>- Å yte like gode tester for barna i alle kommunane. | Auke bemanning og kompetanse | Som leiar opplever eg at arbeidet i barneverntenesten i større grad enn tidlegare er kvalitetssikra.<br>Det er høgre terskel for å få hjelpetiltak i barnevernet enn tidlegare.<br>Dei som mottar tiltak får i aukande grad tiltak som aukar omsorgskapasiteten i familien. Tiltaka er i større grad enn tidlegare retta mot primærvansken i familien. |

**Kommentar:**

Fylkesmannen og ÅRU har bidratt med økonomiske midlar til kompetanseheving i prosjektet Kompetanseløft barnvern på Sunnmøre

Fylkesmannen/Staten har bidratt med 750 000,- i øyremerka midlar til stillingar i 2011, dette vert vidareført i 2012.

**Brukarundersøkingar:** Skal gjennomførast 2012

| | | | |
|---|---|---|---|
| | | | |

### Kva har vi blitt betre på i 2011:

Forvaltning: Ferre brot på tidsfristar i undersøkelse, fleire born har tiltaksplan
Barnevernfagleg: Barnevernet avdekke i større grad reell omsorgsituasjon og gjev systematisk foreldrerettleiing eller andre tiltak or å auke for4eldre kompetansen

Samarbeidet med andre kommunale tenesteytarar er i positiv utvikling.

### Tiltak som følgje av politiske vedtak:

Politisk vedtak om å søke fylkesmannen om øyremerka midlar til fagstillingar i barnevernet. Kommunestyret gjekk inn for å søke om 2 stillingar, Storfjorden barnevern fekk tildelt 1,5 stilling.

### Dei største utfordringane for 2012:

Barneverntenesten må få melding om bekymring for barn på eit tidlegare tidspunkt, før det har oppstått skeivutvikling i barnet.
Tendensen er at barnevernet avdekker fleire alvorlege omsorgssviktsituasjonar og kompetansen på korleis arbeide til barnets beste i desse sakane må fortsett aukast, tverretatleg.

Kommunen manglar gode tiltak som kan vere med på å styrke foreldrerolla i familiane
Kommunen manglar daglege tiltak som støttekontaktar, besøksheimar, tilsynsførarar.

# NAV Storfjorden – Årsmelding 2011

NAV Storfjorden er etablert i tråd med Arbeids- og velferdslova av 16.06.2006 § 13 og § 14 der det vert føresett felles lokalt NAV kontor i alle kommunar. Stat og kommune vert pålagt å etablere slike kontor gjennom ein forpliktande avtale mellom likeverdige partar. NAV Storfjorden, beståande av kommunane Skodje, Ørskog, Stordal og Norddal har inngått eit forpliktande samarbeid jf § 27 i Kommunelova. Ein er samd om at NAV Storfjorden skal vere tilstade i kvar av dei 4 kommunane, og at ein skal kunne samarbeide om oppgåveløysing på tvers av kommunegrensene.

## Visjon og mål

Visjonen skal gi oss retning, det vi skal strekkje oss etter i vårt daglege virke:
*Vi gir menneske muligheiter*

- Verdiane skal hjelpe oss til å utøve arbeidet vårt i tråd med den retninga som visjonen gir:

*Tydeleg*
*Tilstades*
*Løysingsdyktig*

Hovudmåla for NAV reforma:

1. Fleire i arbeid og aktivitet, færre på stønad
2. Enklare for brukarane og tilpassa brukarane sine behov
3. Ei heilskaplig og effektiv arbeid- og velferdsforvaltning

## Tenester og oppgåver i eininga

- **Hjelp til sjølvhjelp**
  - **Skaffe seg arbeid**
  - **Behalde arbeid**
  - **Kompetansekartlegging og arbeidsevnevurdering**
  - **Oppfølging på arbeidsplassen ved sjukdom og behov for tilrettelegging**
  - **Råd og rettleiing om trygd, pensjonar og stønadar**
  - **Økonomisk sosialhjelp**
  - **Hjelp og rettleiing til å fylle ut ulike søknadsskjema**
  - **Tilbod om midlertidig bustad**
  - **Avlastning og støttekontakt (brukarar med oppfølging i NAV)**
  - **Rusbehandling (for- og ettervern)**
  - **Frivillig gjeldsordning**

## Resultat

- **Heilt ledige i NAV Storfjorden ved utgangen av 2011:**

| Kommune: | Antal: | | Endring frå desember 2010: |
|---|---|---|---|
| Ørskog | 21 | 1,8 % | 7 |
| Norddal | 7 | 0,8 % | -1 |
| Stordal | 15 | 2,8 % | 5 |
| Skodje | 37 | 1,7 % | -3 |

Ledigheta er lav i NAV Storfjorden og har hatt ei marginal auka frå utgangen av 2010.

Utgiftene til økonomisk sosialhjelp har i sum hatt ein reduksjon for kommunene i NAV Storfjorden. Unntaket er i Ørskog der forbruket av økonomisk sosialhjelp har auka. Det ser ut til at utgiftene i Ørskog er i ferd med å bremse og eg venter at dei vil reduserast inn i 2012 dersom den

gode arbeidsmarknaden held seg oppe. Likevel ser vi at behovet for økonomisk rettleiing og gjeldsrådgiving aukar. Dette ser ut til å vere ein trend over heile landet. Nav Storfjorden har hatt 20 gjeldssaker til handsaming i 2011.

## Organisasjon

Nav Storfjorden hadde ved utgangen av 2011 13,5 stillinger. Dei er fordelte på tilsettingsforhold i både stat og kommuner. Sjukefråveret i 2011 var på 5,3%. NAV Storfjorden har kontorlokaler i alle fire kommunesentra. I perioder med høgt fråver er det ei utfordring å halde åpent på alle fire lokasjonane. Kontora er stengt kvar tysdag. I 2011 var det berre eit fåtall av dagar at vi måtte stenge enkelte kontor på grunn av ferie/fråver.

Nav Storfjorden har etablert eit felles medbestemmelseapparat (MBA) for både kommunalt og statlege tilsette. Vi har felles verneombud som møter i MBA. I tillegg møter representantar frå Akademikerane, AVYO (YS), NTL (LO) og fagforbundet (LO). Det er 1 møte i månaden i MBA.

NAV Storfjorden har brukarutval med medlemmar peika ut frå alle fire kommunane i partnarskapet. Brukarutvalet har møte to ganger i året.

## Utfordringar

Det er fortsatt behov for å utvikle det interkommunale samarbeidet som NAV Storfjorden er tufta på. Det er ei utfordring å drive ein organisasjon som har tilsette med 5 ulike arbeidsgivarar og fem ulike lønsbudsjett. Det er også utfordrande å skape "vi-kjensle" i ein organisasjon der dei tilsette arbeider så spredt. Dette er også ein type arbeid der behovet for kollegial støtte er stort. Behovet for kontordagar der dei tilsette kan møte kvarande og gi kvarandre faglig påfyll og utfordre kvarandre er derfor like stort no som tidlegare i etableringsprosessen. Ordninga med kontorstengt på tysdagar bør difor vidareførast som ein kompensasjon for å arbeide i mange og små einingar.

| Sbh | Journaltittel | Saksnr | Status |
|---|---|---|---|
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '001/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '002/11 | - |
| EIHO | Grunnskulane - ressursfordeling | '003/11 | Ferdig |
| EIHO | Startlån - Reglement og låneopptak 2011 | '004/11 | Ferdig |
| AUOD | Kommunedelplan for folkehelse, idrett og fysisk aktivitet | '005/11 | Ferdig |
| BEOS | Fritak frå politisk verv | '006/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av representantar til arbeidsgruppe for utgreiing av moglegheita for etablering av cruisekai | '007/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av styremedlem med vara til installasjonsverksemda i Tafjord Kraft AS, Norddal | '008/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '014/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '015/11 | - |
| TORK | Framtidig organisering av turistnæringa i Norddal kommune | '016/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| ARKR | Rehabiltering Rådhus og ventilasjon og vannboren varme i Valldal sjukeheim. | '017/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| MAGR | Skjenkeløyve Ytterdal Camping avd. Ferdinand | '018/11 | Ferdig |
| MAGR | Skjenkeløyve - Sentrum kafe v/Kulå Bowling AS | '019/11 | Ferdig |
| MAGR | Skjenkeløyve - Juvet Landskapshotell | '020/11 | Ferdig |
| AUOD | NaKuHel-plan (natur - kultur - helse) | '021/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av røystestyrer til kommunestyre-/fylkestingsvalet 2011 - delegering til valstyret | '022/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av representant i styret for Muritunet AS | '023/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av representant og vara til styret i Storfjord helsesenter AS | '024/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '025/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '026/11 | - |
| EIHO | Årsmelding og rekneskap 2010 | '027/11 | Ferdig |
| ARKR | Årsrekneskap m/noter og årsmelding 2010 - Norddal Eigedomsselskap KF | '028/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| BJKL | Årsmelding og rekneskap 2010- Frivilligsentralen | '029/11 | Ferdig |
| EIHO | Årsrapport 2010 - Skatteoppkrevjaren | '030/11 | Ferdig |
| EIHO | Rekneskapsrapport 1. tertial 2011 | '031/11 | Ferdig |
| EIHO | Budsjettrevisjon 1. tertial 2011 | '032/11 | Ferdig |
| HESV | Fordeling ressursar grunnskule - lokal modell - økonomiske konsekvensar 2011. | '033/11 | Ferdig |
| PENY | Delegasjonsreglement 2011 - Revisjon | '034/11 | Ferdig |
| STHO | Kyrkjeleg samhandlingsprosjekt mellom kyrkjelege fellesråd i Stranda, Norddal, Stordal, Ørskog og Skodje | '035/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '009/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '010/11 | - |
| STHO | Organisering av IKT-samarbeidet eKommune Sunnmøre etter Kommunelova §27 | '011/11 | Ferdig |
| AUOD | Vedtekter utsmykkingsfond - revidering | '012/11 | Ferdig |
| EIHO | Kommunal garanti for lån - Valldal Fjernvarme AS | '013/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '038/11 | Ferdig |
| LASM | Revisjon av føresegner i kommuneplan, arealdelen 2007 - 2018 | '039/11 | Ferdig |
| STHO | Godkjenning av arealdelen til kommuneplanen, etter høyring av tilleggsutgreiing/KU for dei flodbølgjeutsette områda | '040/11 | Ferdig |
| KAVE | Reguleringsplan Nybøen hyttefelt del 2 - 3. gongs handsaming | '041/11 | Ferdig |
| EIHO | Finansreglement - endring Plassering av frigjort kapital | '042/11 | Ferdig |

| | | | |
|---|---|---|---|
| EIHO | Eigedomskatt på kraftanlegg - Høyring vedr endring av minimums-/maksimumsverdiar | '043/11 | Ferdig |
| TRAL | Fjernvarme del 2 - tilleggsfinansiering | '044/11 | Ferdig |
| TRAL | Gamle Åsevegen | '045/11 | Ferdig |
| TRAL | Mur/veg i Muriberget | '046/11 | Ferdig |
| AUOD | Skredsenter | '047/11 | Ferdig |
| BEOS | Møteplan 2. halvår 2011 | '048/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '050/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '051/11 | - |
| AUOD | Severinbrauta - fredingssak | '052/11 | Ferdig |
| MAGR | Digitalisering av møtebøker etter kommunestyre/formannskap | '053/11 | Ferdig |
| GURE | Tilstandsrapport for grunnskulen i Norddal 2010 | '054/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '055/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '056/11 | - |
| EIHO | Rekneskapsrapport 2. tertial 2011 | '057/11 | Ferdig |
| EIHO | Budsjettrevisjon 2. tertial 2011 | '058/11 | Ferdig |
| STHO | Eigartilhøve fjernvarmeproduksjon | '059/11 | Ferdig |
| AUOD | ROS-analyse | '060/11 | Ferdig |
| TORK | Samarbeidsavtale mellom Destinasjon Geirangerfjord - Trollstigen AS og Norddal kommune | '061/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| STHO | Godkjenning av ny selskapsavtale for Sunnmøre Regionråd IKS | '062/11 | Ferdig |
| BEOS | Kontrollutvalet 2011 - 2015 - tal på medlemar | '063/11 | Ferdig |
| BEOS | Innsparingar i drift Norddal Eigedomsselskap KF - vurdering av bygningar | '064/11 | Ferdig |
| BEOS | Finansiering renoveringsprosjekt rådhuset og Valldal sjukeheim | '065/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| TRAL | Anleggsprosjekt - prosedyrer | '066/11 | Ferdig |
| STHO | Interkommunalt samarbeid - teknisk sektor | '067/11 | Ferdig |
| GURE | Framtidig organisering og ny samarbeidsavtale om plassering av Pedagogisk - psykologisk teneste (PPT) | '068/11 | Ferdig |
| BEOS | Tilskot til TV-aksjonen 2011 - Norsk Folkehjelp | '069/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av kommunestyrevalet 2011 | '070/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av formannskap for perioden 2011-2015 | '071/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av ordførar for perioden 2011-2015 | '072/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av varaordførar for perioden 2011-2015 | '073/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av kontrollutval for perioden 2011 - 2015 | '074/11 | |
| BEOS | Val av valnemnd for perioden 2011-2015 | '075/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av medlem og varamedlem til fylkeskretsen av Kommunenes Sentralforbund 2011-2015 | '076/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '077/11 | - |
| AUOD | Skredsenter | '078/11 | Ferdig |
| KAVE | Reguleringsplan Nybøen hyttefelt del 2 4.gongs handsaming | '079/11 | Ferdig |
| ARKR | Innsparingar i drift - vurdering av bygningar ein ikkje har behov for. Tilleggssaksutgreiing. | '080/11 | Ferdig |
| GURE | Vaksenopplæring - innvandrarar. Timesats for eigenbetaling frå 01.01.2012. | '081/11 | Ferdig |
| GURE | Betalingssatsar for skulefritidsordning (SFO) frå 01.01.2012 | '082/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| AUOD | Eigenbetaling - Kulturskulen 2012 | '083/11 | Ferdig |
| MAGR | Betalingssatsar - servicetenester - 2012 | '084/11 | Ferdig |
| TULO | Brukarbetaling - sektor for pleie og omsorg 2012 | '085/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av medlemmar til valstyret perioden 2011-2015 | '086/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av barn og unge sin representant i det faste utvalet for plansaker 2011-2015 | '087/11 | Ferdig |
| TORK | Val av viltnemnd for perioden 2011-2015 | '088/11 | Ferdig |

| | | | |
|---|---|---|---|
| PENY | Val av partsamansett utval for perioden 2011-2015 | '089/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av takstnemnd for eigedomsskatt for perioden 2011-2015 | '090/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av overtakstnemnd for eigedomsskatt for perioden 2011-2015 | '091/11 | Ferdig |
| AUOD | Val av medlemar og vara til styret for Frivilligsentralen i Norddal | '092/11 | Ferdig |
| BEOS | Val kommunal representant i Norddal sokneråd for perioden 2011-2015 | '093/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av representant til Storfjorden kyrkjelege fellesråd for perioden 2011-2015 | '094/11 | Ferdig |
| AUOD | Val av medlemar og varamedlemar til styret i stiftinga Severinbrauta for 2011-2015 | '095/11 | Ferdig |
| AUOD | Val av medlemar og varamedlemar til styret i Stiftinga Paktarstova for perioden 2011 - 2015 | '096/11 | Ferdig |
| AUOD | Val av representant til årsmøtet i Sunnmøre museum | '097/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av overformyndar for perioden 2012- 2015 og varamedlemmar for åra 2012 og 2013 | '098/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av eldreråd for perioden 2011-2015 | '099/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av råd for likestilling av funksjonshemma - 2011-2015 | '100/11 | Ferdig |
| TORK | Val av medlemar til Kontaktutvalet for Reinheimen (KUR) for perioden 2011 - 2015 | '101/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| BEOS | Val av Heimevernsnemnd for perioden 2012-2015 | '102/11 | Ferdig |
| TORK | Val av Fjellstyre for perioden 2011-2015 | '103/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av medlem og varamedlem til representantskapet i Kommunerevisjonen for perioden 2011-2015 | '104/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av medlem og varamedlem til generalforsamling i Tafjord Kraft AS for perioden 2011-2015 | '105/11 | Ferdig |
| TORK | Val av representantar til Rådet for nasjonalparkkommunane (RFN) for perioden 2011 - 2015 | '106/11 | Ferdig |
| TORK | Val av medlem til Møre og Romsdal vassregion utval (VRU) og Nordre Sunnmøre vassområdeutval (VOU) for perioden 2011 - 2015 | '107/11 | Ferdig |
| BEOS | Oppnemning av kontaktperson til Konfliktrådet på Sunnmøre for kommunane Norddal og Stranda | '108/11 | Ferdig |
| BEOS | Val av medlem og varamedlem til representantskapet i Ålesundregionen interkommunale miljøselskap (ÅRIM) | '109/11 | Ferdig<br>Ferdig |
| ARKR | Val av styre for Norddal Eigedomsselskap KF | '110/11 | Ferdig |
| BEOS | Godkjenning av møtebok | '111/11 | - |
| BEOS | Referatsaker | '112/11 | - |
| LASM | Feie-/eldstadsavgifter 2012 | '113/11 | Ferdig |
| YNHO | Renovasjonsgebyr 2012 | '114/11 | Ferdig |
| YNHO | Vass- og avløpsgebyr 2012 | '115/11 | Ferdig |
| GURE | Betalingssatsar for barnehagar frå 01.01.2012 | '116/11 | Ferdig |
| EIHO | Revisjon investeringsbudsjett 2011 - Teknisk drift | '117/11 | Ferdig |
| AUOD | Skredsenter | '118/11 | Ferdig |
| HESV | Finansiering av Storfjord helsesenter AS. Kommunal garanti for lån - Muritunet AS og Storfjord helsesenter AS. | '119/11 | Ferdig |
| TORK | Etablering av interkommunalt verneområdestyre for Geiranger - Herdalen landskapsvernområde og Kallskaret naturreservat | '120/11 | Ferdig |
| ARKR | Møtegodtgjersle Norddal Eigedomsselskap KF | '121/11 | Ferdig |
| ARKR | Driftsbudsjett 2012 Norddal Eigedomsselskap Kf | '122/11 | Ferdig |
| EIHO | Budsjett 2012 - Økonomiplan 2012-2015 | '123/11 | Ferdig |

## MEDARBEIDARUNDERSØKING 2011. RAPPORT PÅ SPØRSMÅLSNIVÅ.

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Nedenfor har vi satt opp en del spørsmål om hvordan du trives på jobben. Du skal foreta en rangering fra 1 (svært liten grad) til 6 (svært stor grad). Sett kryss i den ruta du mener stemmer best med din oppfatning. Dersom noen av spørsmålene ikke kan besvares eller at noen av spørsmålene ikke er relevante, kan du benytte deg av svaralternativet "Vet ikke". | | | | |
| Spørsmålene her dreier seg først og fremst om hvordan det legges til rette for at du kan gjøre jobben din på en god måte, og i hvilken grad du selv bidrar. | | | | |
| I hviken grad | | | | |
| får du tilstrekkelig informasjon til å gjøre en god jobb? | 4,3 | 4,5 | 5 | 3,8 |
| er du kjent med målene dine for din arbeidsplass? | 4,7 | 4,8 | 5,3 | 3,9 |
| er du med på å utarbeide målene for din arbeidsplass? | 3,9 | 4,2 | 5 | 3,3 |
| bidrar du selv aktivt til at arbeidsplassen når sine mål? | 4,7 | 4,9 | 5,2 | 4,2 |
| har du nok tid til å gjøre jobben din? | 3,9 | 3,8 | 4,8 | 3 |
| har du utstyr til å få gjort jobben din (for eksempel data, verktøy, hjelpemidler)? | 4,3 | 4,4 | 5,4 | 2,9 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med hvordan jobben din er tilrettelagt? | 4,4 | 4,4 | 4,9 | 3,5 |
| **Snitt** | **4,3** | **4,4** | **5,1** | **3,5** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Spørsmålene her dreier seg om innholdet i den jobben du til daglig utfører | | | | |
| I hvilken grad | | | | |
| har du nok utfordringer i jobben? | 4,7 | 4,8 | 5,6 | 3,9 |
| har du nødvendig kompetanse for å utføre dine arbeidsoppgaver? | 4,6 | 4,8 | 5,1 | 4 |
| har du mulighet til å jobbe selvstendig? | 5 | 5,1 | 5,5 | 4,5 |
| mestrer du jobben din ut fra forventningene som stilles til deg? | 4,7 | 4,9 | 5,3 | 4,5 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med innholdet i jobben din? | 4,7 | 4,8 | 5,1 | 4,3 |
| **Snitt** | **4,8** | **4,9** | **5,3** | **4,3** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Spørsmålet her dreier seg om de fysiske arbeidsforholdene knyttet til jobben din | | | | |
| I hvilken grad | | | | |
| er du fornøyd med inneklimaet på arbeidsplassen din? | 4 | 3,7 | 4,7 | 2,3 |
| er du fornøyd med standarden på arbeidslokalene dine? | 4,2 | 3,9 | 5,1 | 2,6 |
| opplever du at det er fysisk trygt på arbeidsplassen din? | 4,8 | 4,7 | 5,5 | 3,9 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med de fysiske arbeidsforholdene i jobben din? | 4,3 | 4,2 | 5,3 | 2,9 |
| **Snitt** | **4,3** | **4,1** | **5,1** | **3** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Spørsmålene her dreier seg om hvordan du trives sammen med dine kollegaer og om samarbeidet med dem. | | | | |
| i hvilken grad | | | | |
| trives du sammen med dine kolleger? | 5,1 | 5,2 | 5,5 | 4,5 |
| løser dere felles arbeidsoppgaver på din arbeidsplass på en god måte? | 4,7 | 4,8 | 5,1 | 3,6 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| alt i alt, hvor fornøyd er du med samarbeidet med dine kolleger på arbeidsplassen? | 4,8 | 4,9 | 5,3 | 4,1 |
| **Snitt** | **4,9** | **5** | **5,3** | **4,1** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Dette spørsmålet handler om i hvilken grad det er mobbing blant kollegaer og ledere på din arbeidsplass, om det er diskriminering og om du føler at du kan varsle om kritikkverdige forhold. | | | | |
| I hvilken grad | | | | |
| er arbeidsmiljøet på din arbeidsplass uten mobbing? (1 = mye mobbing, 6 = ingen mobbing) | 5,1 | 5 | 5,6 | 3,9 |
| er din arbeidsplass integrerende når det gjelder kjønn, etnisk tilhørighet, religion osv? | 4,9 | 4,9 | 5,3 | 4 |
| er det lagt til rette for mulighet til at du kan melde fra om kritikkverdige forhold på din arbeidsplass? | 4,2 | 4,7 | 5,4 | 3,4 |
| **Snitt** | **4,7** | **4,9** | **5,4** | **3,8** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Disse spørsmålene gjelder forholdet til den lederen som har personalansvar for deg – dvs. den lederen som du vil henvende deg til når det gjelder spørsmål om din arbeidssituasjon/permisjon etc. | | | | |
| I hvilken grad opplever du at din nærmeste leder | | | | |
| gir klart uttrykk for hva som forventes av deg i jobben? | 4,2 | 4,5 | 5 | 3,2 |
| gir deg tilstrekkelig tilbakemelding på den den jobben du gjør? | 3,8 | 4,2 | 4,7 | 3 |
| har innsikt i den jobben du gjør? | 4,1 | 4,3 | 4,9 | 3 |
| er lydhør overfor dine synspunkter? | 4,3 | 4,6 | 5 | 3,7 |
| tar spørsmål om etikk på arbeidsplassen alvorlig? | 4,2 | 4,7 | 5,2 | 3,5 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med din nærmeste leder? | 4,4 | 4,7 | 5,1 | 3,7 |
| **Snitt** | **4,2** | **4,5** | **5** | **3,3** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Dersom du har svart ja | | | | |
| Dersom du har svart ja | | | | |
| har din leder fulgt opp det dere ble enige om i samtalen? | 4 | 4,6 | 5,5 | 3 |
| har du fulgt opp det dere ble enige om i samtalen? | 4,4 | 4,8 | 5,5 | 3,8 |
| **Snitt** | **4,2** | **4,7** | **5,5** | **3,4** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Her ønsker vi din oppfatning av kommunens overordnede administrative ledelse . I de fleste kommuner gjelder det rådmannen og dennes ledergruppe. For de kommunene som ikke har rådmann, mener vi her kommunens øverste administrative toppledelse. | | | | |
| I hvilken grad synes du den overordnede administrative ledelse | | | | |
| er tydelig i forhold til kommunens retning og mål? | 3,2 | 3,8 | 4,9 | 2,9 |
| bidrar til å skape et positivt bilde av kommunen blant innbyggerne? | 3,3 | 3,9 | 5 | 3 |
| tar spørsmål om etikk i kommuneorganisasjonen alvorlig? | 3,2 | 4 | 5,1 | 2,8 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med den overordnete ledelsen i kommunen? | 3,2 | 3,8 | 4,9 | 2,7 |
| **Snitt** | **3,3** | **3,9** | **5** | **2,8** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|

Spørsmålene her dreier seg om kompetanse og læringsmuligheter i jobben.

| I hvilken grad | | | | |
|---|---|---|---|---|
| lærer du noe nytt gjennom jobben din? | 4,3 | 4,4 | 5,8 | 3,3 |
| legger din arbeidsgiver til rette for kompetanseutvikling som er viktig for jobben din? | 3,8 | 4,1 | 5 | 2,9 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med mulighetene for læring i jobben? | 4 | 4,2 | 5,1 | 3,1 |
| **Snitt** | **4** | **4,2** | **5,3** | **3,1** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|

Disse spørsmålene gjelder de systemene som er etablert for lønnsfastsettelsen, arbeidstidsordninger og stillingstørrelse

| I hvilken grad er du fornøyd med | | | | |
|---|---|---|---|---|
| lønnen din i forhold til jobben du gjør? | 3,6 | 3,4 | 4,3 | 2,8 |
| måten din individuelle lønn blir fastsatt? | 3,5 | 3,4 | 4,2 | 2,8 |
| arbeidstidsordningen i jobben (flexitid, turnus, vaktplan, arbeidshelger)? | 4,3 | 4,4 | 5,3 | 3,3 |
| muligheten for å få en stillingsstørrelse som er tilpasset dine behov? | 4,5 | 4,5 | 5,1 | 3,5 |
| alt i alt, i hvilken grad er du fornøyd med lønns- og arbeidstidsordningene i jobben din? | 3,9 | 3,9 | 4,7 | 3,3 |
| **Snitt** | **4** | **3,9** | **4,7** | **3,2** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|

Disse spørsmålene er knyttet til hvor stolt du er av din egen arbeidsplass du arbeider for. Vi bruker her ordet 'arbeidsplass', det kan bety for eksempel barnehagen, skolen, ditt tjenestested osv.

| I hvilken grad | | | | |
|---|---|---|---|---|
| tror du din arbeidsplass har et godt omdømme blant innbyggerne i kommunen? | 4,3 | 4,5 | 5,3 | 3,4 |
| tror du brukerne er fornøyd med tjenestene fra din arbeidsplass? | 4,6 | 4,6 | 5,2 | 3,8 |
| vil du anbefale andre å søke jobb på din arbeidsplass? | 4,8 | 4,8 | 5,5 | 3,9 |
| tror du at du jobber i kommunen om 3 år? | 4,5 | 4,7 | 5,4 | 3,5 |
| alt i alt, i hvilken grad er du stolt av arbeidsplassen din? | 4,8 | 4,8 | 5,5 | 4 |
| **Snitt** | **4,6** | **4,7** | **5,4** | **3,7** |

| **Spørsmål** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|

| Helhetsvurdering | | | | |
|---|---|---|---|---|
| alt i alt, hvor fornøyd er du med arbeidssituasjonen din? | 4,5 | 4,5 | 5,2 | 3,6 |
| **Snitt** | **4,5** | **4,5** | **5,2** | **3,6** |

| **Totalt** | **Snitt Norddal** | **Snitt land** | **Høyest kommune** | **Lavest kommune** |
|---|---|---|---|---|
| Snitt totalt | 4,3 | 4,5 | 5,2 | 3,5 |

# Utvalgte nøkkeltall, kommuner - nivå 1

| | 1524 Norddal 2011 | 1525 Stranda 2011 | 1529 Skodje 2011 | 1526 Stordal 2011 | EKA15 Møre og Romsdal 2011 |
|---|---|---|---|---|---|
| **Finansielle nøkkeltall** | | | | | |
| Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter | -3 | 8,9 | -0,4 | 5,3 | 2,1 |
| Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter | -0,5 | -2,2 | -2,5 | 4,2 | 0,7 |
| Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter | 177,8 | 310,1 | 215 | 225,4 | 197,8 |
| Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter | 26,4 | 3,8 | 42,1 | 82,5 | 20,8 |
| Frie inntekter i kroner per innbygger | 58 587 | 46 564 | 43 646 | 60 447 | 43 534 |
| Netto lånegjeld i kroner per innbygger | 50 341 | 123 003 | 64 485 | 56 060 | 42 171 |
| **Prioritering** | | | | | |
| Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager | 102 408 | 91 552 | 103 573 | 110 953 | 106 175 |
| Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år | 138 187 | 106 365 | 91 189 | 97 774 | 94 235 |
| Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten | 4 310 | 2 281 | 2 405 | 3 753 | 1 962 |
| Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgtjenesten | 25 289 | 14 565 | 15 144 | 17 123 | 15 566 |
| Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år | 885 | 1 175 | 786 | 1 026 | 1 995 |
| Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten | 2 224 | 2 886 | 4 983 | 3 149 | 5 802 |
| Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr. pr. innb. | 6 959 | 4 571 | 4 370 | 4 621 | 3 834 |
| **Dekningsgrad** | | | | | |
| Andel barn 1-5 år med barnehageplass | 92,9 | 85,5 | 83,5 | 96,9 | 92,2 |
| Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning | 9,8 | 5,8 | 13,3 | 6,3 | 9 |
| Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten | 17,3 | 10,9 | 11,5 | 19,8 | 9,3 |
| Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten | 10,9 | 9,1 | 9,1 | 13,6 | 7,9 |
| Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år | .. | .. | .. | .. | .. |
| Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner | 100 | 100 | 100 | 100 | .. |
| Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon | 16,8 | 10,6 | 11,5 | 18,5 | 15,1 |
| Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år | 1,4 | 1,6 | 2,7 | 3,2 | 2,8 |
| Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-17 år | 2,7 | 3,7 | 8,3 | 4,3 | 5,2 |
| Sykkel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb. | 92 | 26 | 7 | 68 | .. |
| Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere | 42 | .. | 15 | 15 | 21 |
| Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere | .. | .. | .. | .. | .. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Produktivitet/enhetskostnader** | | | | | |
| Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage | 107 637 | 126 792 | 130 398 | 139 984 | 143 462 |
| Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev | 111 534 | 103 769 | 88 703 | 99 833 | 91 892 |
| Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn | 10,3 | 11,1 | 13,4 | 11,1 | 14,1 |
| Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner) | 319 074 | 178 877 | 305 475 | 167 796 | 203 891 |
| Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass | 797 324 | 858 881 | 973 458 | 759 632 | 846 609 |
| | | | | | |
| Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1) | 2568 | 4187 | 2374 | .. | .. |
| Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1) | 552 | 4573 | 3182 | 1249 | .. |
| Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1) | 2838 | 3479 | 2313 | 2619 | .. |
| | | | | | |
| Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager) | .. | 148 | 231 | .. | .. |
| Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, oppmålingsforretning (kalenderdager) | 55 | 79 | 70 | 42 | .. |
| Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate | .. | .. | .. | .. | .. |
| Lovanvendelse | | | | | |
| Andel søknader om motorferdsel i utmark innvilget. | 100 | 83 | .. | 100 | 93 |
| Andel dispensasjonssøkn. for nybygg i 100-m beltet langs saltvann innvilget | .. | .. | 100 | .. | .. |